

Dr. Drnovšek v Kanalu - Ob otvoritvi nove hidroelektrarne v Dobljarju aprila letos se je predsednik države dr. Janez Drnovšek za kratek čas ustavil tudi v Kanalu, kamor ga je prijateljsko povabil kanalski župan Miran Ipavec. Po tem je dr. Drnovšek v tek pognal hidroelektrarno Dobljar II, za katero je pred leti kot predsednik vlade postavil temeljni kamen. Foto: Občina Kanal ob Soči.

Glasilu Most na pot

>> župan Miran Ipavec

Se še spominjate kanalskega časopisa, ki mu je bilo ime Pomlad ob Soči in je izhajal pred petnajstimi leti? Nekateri gotovo, saj vas ni malo, ki imate še vedno shranjeno kakšno izmed desetih števil, ki so od marca 1988 naprej izhajale štirikat na leto.

Zgodovina se ponavlja, bi lahko rekli, le da je takratno mladinsko organizacijo iz Kanala zamenjala občina Kanal ob Soči z izkušenim uredniškim odborom. Pa tudi tehnologija je napredovala, tako da bo moč časopis kmalu čitati tudi na spletnih straneh in bodo zato odpadli poštni stroški za pošiljanje izvodov v Argentino, Kanado, Avstralijo in drugam, kot se je to prej dogajalo. No, tudi v vojsko časopisa ne bo treba več pošiljati, vendar tokrat iz drugačnih razlogov.

Kaj naj rečem za popotnico prvi številki glasila občine Kanal ob Soči? Da je informiranje v tem času velikega pomena, saj boste tako delovanje občine, društev, klubov, ustanov, organizacij in podjetij v občini bolje spoznali. Ostali mediji več ali manj dobro ali pa manj dobro poročajo o dogajanjih na tem koncu Goriške in marsikdaj se zgodi, da pomembni dogodki gredo mimo. Sedaj imamo možnost, da z vašo pomočjo ustvarimo glasilo po naši meri. Obenem naj bo glasilo Most stičišče idej, mnenj in ustvarjalnosti posameznikov in interesnih skupin, s pozitivno energijo in željo po dobrobiti naše lokalne skupnosti.

Če so ustvarjalci prve številke glasila Most tudi vlili dušo, boste povedali vi. Urednici in njenim sodelavcem želim uspešno delo, vam pa prijetno branje.

Zmaga šla v Maribor - Letošnje skoke z mosta, ki jih je organiziralo Turistično društvo iz Kanala, si je v drugi polovici avgusta ogledalo veliko radovednežev. S 17-meterskega

kanalskega lepoteča se je v globino podalo kar 18 skakalcev, med katerimi je bila tudi skakalka iz Bele Krajine. Pred nedeljskimi skoki so se v Kanalu zbrali še lastniki lastniki starih vozil, množice pa so se nato zabavale na prostem, ko je nočno nebo razsvetil ognjemet. Nedeljska tekma je bila razburljiva, pred velikim finalom pa so se v zelenomodro lepotico potopile hrvaške reprezentantke v sinhronem plavanju. Na modrem nebu je svoje pokazal tudi novogoriški akrobatski letalec Benjamin Ličen, sredi Soče pa so na prodnatem otoku pristali tudi padalci. Največ točk strokovne komisije in bučen aplavz je prejel Aleš Karničnik iz Maribora, sledila pa sta mu Matej Gregorevič iz Ljubljane in Pino Auber, ki je že stari znanec in redni tekmovalec v Kanalu. Skakalka Mojca Pezdirc je tako zasedla šesto mesto, prisrčen aplavz pa je prejel tudi najmlajši tekmovalec 15-letni domačin Nejc Kašca. Foto: Grega Velušček

02 Skoraj šest tisoč nas je

03 Primorski padalci

04 Pomoč na domu

04 Kabelska TV

05 Soča na Kanalskem vrhu

06 Prenovljena cesta

07 Razpis za kmetijstvo

08 Marijan Gabrijelčič

11 Poletne delavnice so uspele

12 Že desetič na Watzmann

13 Šport za vse

14 Vojaško pokopališče

15 Štefan Mauri

Skoraj šest tisoč nas je

>> Tina Pintar

Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj pred več kot letom in pol je prinesel kar nekaj zanimivih podatkov. Na spletnih straneh statističnega urada (SURS) smo izbrali tiste, ki govorijo o ljudeh v občini Kanal ob Soči. Po teh podatkih sta narejena tudi grafa o starostni strukturi in izobrazbi prebivalcev kanalske občine.

V občini, ki se razprostira na 147 km² površine, je na dan popisa živelo 5.978 ljudi. Med njimi je nekoliko več žensk (3.007) kot moških (2.971). Ljudje v občini povprečno živijo skoraj 41 let (40,8 let), ženske živijo približno leto dlje od povprečja (42,1 leta), moški pa približno leto manj (39,4 leta). Slovensko povprečje je nekoliko nižje (39,5 let), Slovenci živijo povprečno dobrih 38 let (37,7 leta), Slovenke pa 41 let (41,1 leta).

Ko primerjamo število ljudi po posameznih starostnih skupinah, ugotovimo, da je do 60. leta starosti število žensk in moških približno enako, moških je celo nekaj več. Ženske 'vodijo' le v starostni skupini od 15. do 19. let in od 25. do 29. let. Po 60. letu starosti je moških vedno manj, po 75. letu starosti pa se število moških prepolovi.

V občini Kanal ob Soči živi največ družin z enim otrokom (639 družin), nato sledijo družine z dvema otrokoma (515 družin), družine brez otrok (374 družin) in družine z več kot tremi otroki (151 družin).

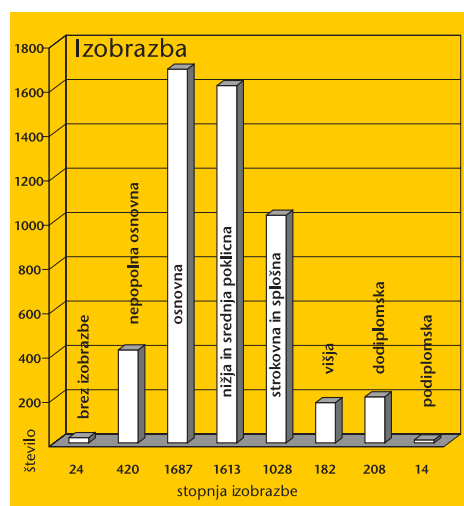
Iz grafa o starosti prebivalcev razberemo, da je v občini na dan popisa živelo dobrih 800 mladih do 15. let. V tej skupini so torej tisti mladi, ki vrtca še ne obiskujejo, so v njem že nekaj let ali pa sedijo v osnovnošolskih klopeh.

Zgodovinsko razburkana leta med 1943 in 1947 so verjetno vplivala tudi na življenje ljudi, ki so bili rojeni v tem času. Na dan popisa je v občini živelo 286 ljudi, ki so bili rojeni v tem obdobju. To obdobje je med drugim zaznamovalo zbiranje Primorcev v prekomorskih brigadah in potovanje na bojišča, kapitulacija

Italije, oblikovanje goriške fronte, konec 2. svetovne vojne, razdelitev Primorske na cono A in B in končno leta 1947 priključitev dela Primorske k matični domovini, takratni Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

28 m² na človeka

Po popisu 2002 je v občini 2.618 stanovanj, 2.065 je stalno naseljenih, 451 je stalno nenaseljenih in 100 stanovanj uporabljajo le začasno. Ker povprečno gospodinjstvo šteje 2,8 člana, lahko izračunamo, da ima eno gospodinjstvo na razpolago 78,8 m², kar pomeni, da prebivalec ali prebivalka živi v povprečno 28 m² velikem stanovanju. V občini so tudi stanovanja, ki so manjša od 28 m² in stanovanja z več kot 101 m² bivalne površine. Največ, 909

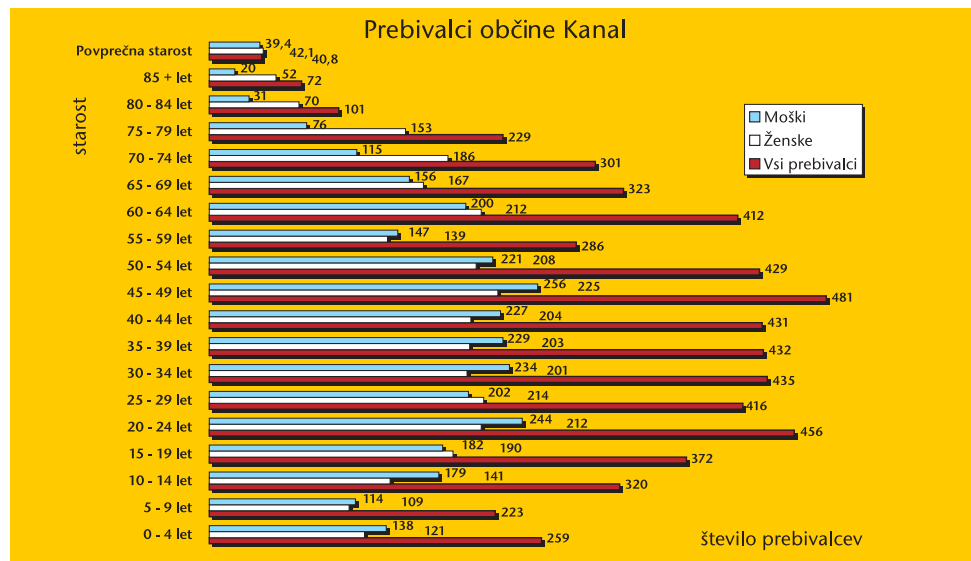

Vir: SURS, Popis 2002

stanovanj meri med 61 in 80 m². Stanovanja so večinoma v samostojnih hišah (1.356), dvojčkih ali vrstnih hišah (196), v hišah s kmečkim poslopjem (258), v večstanovanjskih stavbah (49) ali v drugih stavbah (7). Med druge stavbe so uvrstili tiste, v katerih je vsaj eno stanovanje, to pa so tudi poslovne stavbe, šole in zdravstveni domovi.

Izobraženost

Največ ljudi v občini Kanal ob Soči, ima srednjo izobrazbo, kar pomeni, da ima 2.641 ljudi ali 44 odstotkov vseh prebivalcev v občini

Vir: SURS, Popis 2002

Pet cin na kroni

Občina Kanal ob Soči je nastala pred osmimi leti, dve leti pozneje pa je takratni občinski svet določil obliko grba, zastave in uradnega pečata. Med zanimivejšimi je grb z rožami, mostom, ribami in krono, ki imajo svoj pomen.

Grb ima obliko, ki se je razvila v času gotike, in je razdeljen na tri polja. V zgornjem zelenem delu grba so razporejene tri rumene rože. Zelena barva simbolizira hribe, rumene šestlistne rože pa pomenijo lepoto in čast. Rože v kanalskem grbu so oblikovane po sklepniku v gotski cerkvi sv. Kancijana v Britofu ob Idriji. V sredini je črtkano izrisan most, ki je značilen za občino. Most povezuje dva nasprotna bregova in je tako simbol povezovanja. Spodnji del je modro obarvan in simbolizira reko Sočo, po kateri plavajo tri srebrne postrvi, ki simbolizirajo poštenost. Nad grbom se pne bela krona s petimi cinami, kar pomeni, da ima občina najmanj pet tisoč prebivalcev.

Grb občine Kanal ob Soči

bodisi nižjo in srednjo poklicno šolo (1.613) bodisi strokovno in splošno srednjo šolo (1.028). Veliko ljudi je končalo samo osnovno šolo, takih je 1.687 ali 22,8 odstotka, nepopolno osnovno šolo ima 420 ljudi ali 7 odstotkov, brez vsakršne izobrazbe pa je le 24 prebivalcev občine. Višjo izobrazbo ima 182 ljudi in predstavljajo 3 odstotke prebivalstva, 208 ali 3,5 odstotkov je šolanje zaključilo z diplomom VII. stopnje in 14 ljudi je magistriralo ali doktoriralo (0,2 odstotka).

Omeniti moramo še dve skupini ljudi. Prvo predstavljajo dijaki in študenti, ki se še šolajo, teh je 19,6 odstotka, in so v času popisa končali bodisi osnovno bodisi srednjo šolo. Ti bodo že čez nekaj let dosegli višjo stopnjo izobrazbe, kot so jo navedli v času popisa 2002. Drugo skupino pa predstavljajo mladi do 15. leta starosti (13,4 odstotka), med katerimi eni osnovnega šolanja še niso niti začeli, drugi ne končali. Kaj bodo postali, pa bo potrebno počakati še vsaj en ali dva popisa prebivalstva.

Koliko nas dela?

Delovno aktivnega prebivalstva je bilo v času popisa 2.221 ali 37 odstotkov vseh prebivalcev v občini. Med njimi je bilo 2.076 zaposlenih, 114 samostojnih podjetnikov in 31 kmetovalcev. Takrat je bilo tudi 241 brezposlenih.

In za konec še o (ne)vernosti prebivalcev kanalske občine. Med 5.978 ljudmi, je 4.187 vernih in 1.791 takih, ki ne pripadajo nobeni veroizpovedi, so ateisti ali niso želeli odgovoriti. Vernih je tako 70 odstotkov prebivalcev, med njimi je tako 93 odstotkov katoličanov, 4 odstotkov pravoslavcev in 3 odstotke muslimanov.

Županove vrstice

>> Miran Ipavec

Vsekakor je najbolj sveža in najboljša novica ta o denarju iz igralniške koncesije, ki ne bo več del primerne porabe, temveč bo proračun naše občine zaradi tega debelejši za dobrih sto milijonov tolarjev. Ta denar bomo morali porabili za razvoj turizma, zato so vsi tovrstni projekti in ideje zelo dobrodošle.

Kaj se je dogajalo v skoraj enem letu mojega županovanja? Našo občino je obiskal predsednik države dr. Janez Drnovšek, kar štirje ministri in sicer minister za ceste Jakob Presečnik, ministrica brez resorija mag. Zdenka Kovač, ki je pristojna za strukturno politiko in regionalni razvoj, minister za okolje in prostor Janez Kopač in obrambni minister dr. Anton Grizold. Obiskali so nas še ambasadorja Združenih držav Amerike in Velike Britanije, Johnny Young in Hugh R. Mortimer, direktor direkcije za ceste Vili Žavrlan in drugi gostje. Občina postaja bolj prepoznavna in tako lahko probleme s pomočjo tistih, ki nas poznajo, lažje rešujemo.

Novih projektov in dogodkov v tem mandatu je bilo kar nekaj. Začeli smo s tekmovanjem za najboljše žganje v Morskem, ki je imelo izreden odziv, najboljši proizvajalci salam pa so se srečali v Levpi. Vse to je bilo organizirano zato, da bi vzpodbudili kvalitetno kmetovanje in ponudili možnost prodaje teh domačih izdelkov. Tudi predavanje o hruševem ožigu smo organizirali, žal pa ga naši sadjarji niso obiskali ravno najbolj množično. K sreči pa nas tudi hrušev ožig še ni obiskal.

Mladi v Kanalu so spet postali dejavni. Ponovno so pripravili glasbeni festival Kontrada, skupaj s podjetjem Inter-es in občino so odprli e-točko in pripravili še nekaj odmevnih prireditev. Desklanska mladina je letos vzorno pripravila program aktivnega preživljanja počitnic za osnovnošolce, kar bi lahko posneli tudi drugod.

Naš častni občan Pavle Medvešček je na Koradi v družbi pustnih skupin iz cele Slove-

Na mušjih dirkah je sodeloval tudi minister za okolje in prostor Janez Kopač, ki je vlekel mulo, na kateri je sedel njegov sin Matej. Foto: Občina Kanal ob Soči

nije praznoval častljivih 70. let. Še enkrat mu čestitamo! Le malo vstran, v Žarščini, smo v enem redkem poletnem deževnem dnevu namenu predali novo asfaltirano cesto, ki so je bili domačini zelo veseli.

V krajevni skupnosti Levpa so bili v središču pozornosti kar dvakrat. Po več kot tisoč ljudi se je najprej zbralo na otvoritvi igrišča, nato pa na mušjih dirkah, ki so jih krajani ponovno obudili.

Majhna krajevna skupnost Kambreško je kar nekajkrat opozorila nase s pohodi, projekcijami filmov, balinarskim turnirjem in gledališko predstavo.

Prvi poletni dan nam bo ostal v spominu po neponovljivi prireditvi, ki so jo Gorenjepoljci pripravili ob otvoritvi spominske plošče rojaku Marijanu Gabrijelčiču. Tudi praznovanje 50-letnice kanalskih lovcev bo ostala v spominu.

Sicer pa je večina izmed 36 društev in klubov v naši občini pripravila kakšno prireditev ali tekmovanje. Z rednim izhajanjem občinskega glasila Most se bodo vsi ti dogodki bolje ohranili v našem spominu.

Slovesnost so poleg primorskih padalcev obiskali še od leve proti desni v prvi vrsti britanski veleposlanik Hugh R. Mortimer, ameriški veleposlanik Johnny Young, državni sekretar zunanjega ministrstva Samuel Žbogar in kanalski župan Miran Ipavec. Foto: Vanda Colja

Spomin na primorske padalce še živi

>> Vanda Colja

V Paljevem nad Plavmi so sredi marca slavili 60-letnico spusta prvih britanskih padalcev na osvobojeno ozemlje Slovenije. Prireditve je privabila več sto obiskoval-

cev iz vse Slovenije in zamejstva, organizirala pa sta jo novogoriško območno združenje borcev in udeležencev NOB in občina Kanal ob Soči. Slavnosti so se udeležili tudi veleposlanika Velike Britanije in Združenih držav Amerike, Hugh R. Mortimer in Johnny Young, državni sekretar ministrstva za zunanje zadeve Samuel Žbogar, Tigrovci in veterani.

Državni sekretar Žbogar je poudaril velik pomen treh slovenskih primorskih fantov, Miroslava Križmaniča iz Slop pri Hrpeljah, Radoslava Semuliča iz Mirna pri Gorici in Nikolaja Severja iz Budanj pri Vipavi, ki so v vetrovni noči leta 1943 pristali v Paljevem. Vsi trije so se po porazu italijanske vojske na afriških bojiščih znašli v britanskem vojnem ujetništvu in se pozneje pridružili zavezniškim. Hoteli so pristati na Banjški planoti, vendar jim je vetrovna noč prekržala načrt.

Njihova naloga pomagati v narodnoosvobodilnem boju je bila eden izmed temeljev, na katerih naj bi tudi naprej gradili sodelovanje in delovanje v Evropi in širši mednarodni skupnosti.

Kanalski župan Miran Ipavec je poudaril vrednote boja Primorcev proti raznarodovalni politiki fašističnega režima in spomnil tako na samostojno državo Slovenijo kakor tudi na vrednost zavezništva. Dejal je, da je vsak spomin na vojno in njene grozote hkrati poziv k miru, za katerega v teh dneh prosijo milijoni ljudi po celem svetu.

V bogatem kulturnem programu ob koči Lovske družine Deskle - Anhovo v Paljevem je pihalni orkester Vogrsko v prijetnem marčevskem vetru zaigral nekaj koračnic, moški pevski zbor Kazimir Nanut iz Kanala pa zapel partizanske pesmi. Nastopali so še otroci osnovne šole Deskle.

Pomoč na domu

>> Bojan Perše

Po nekaj letih se v občini Kanal ob Soči zopet obeta pomoč na domu. Starejši in invalidi se hitro znajdejo v stiski in pot iz te stiske pa je dostikrat trnova in dolga. Domovi za starejše so prepolni, čakalne vrste obupno dolge, sorodniki pa v službah in še za svoje otroke komaj poskrbijo, kaj šele za ostarelega nonota z zlomljeno nogo.

V zadnjih letih so v centru za pomoč na domu Klas pripravili program, ki starejšim ljudem in invalidom omogoča, da živijo doma. Glavni dejavnosti centra Klas, ki deluje v okviru centra za socialno delo v Novi Gorici, sta pomoč na domu in 24-urno telefonsko varovanje na daljavo.

Pomoč na domu je sestavljena iz praktičnih uslug, kot so pomoč v gospodinjstvu, vzdrževanje osebne higiene in družabništvo. Nudijo jo starejšim ljudem in invalidom, ki sami ne zmorejo več poskrbeti zase, svojci pa jim take pomoči ne morejo nuditi. Pri celodnevem

varovanju imajo starejši ali invalidi, ki so vključeni v sistem varovanja, možnost takojšnje pomoči. S pritiskom na gumb se vzpostavi zveza z dežurnim operaterjem, ki ugotovi vzrok klica in po potrebi organizira pomoč.

Pomoč na domu izvajajo izšolane oskrbovalke. Poleg njih center poganjajo še vodja centra, ki skrbi za vodenje in koordinacijo, operaterka na telefonu in civilni vojaki, na katere pa v prihodnosti žal ne bodo mogli več računati. Sicer pa je oskrbovalka že začela z delom, za podrobnejše informacije pa lahko pokličete na številko 05/335-33-00.

Kaj ponuja občina Kanal ob Soči

>>Bojan Perše

Stanovanja

Občinski svet občine Kanal ob Soči je že leta 1998 sprejel pravilnik o oddaji neprofitnih stanovanj v najem. Pravilnik bo potrebno uskladiti z novim stanovanjskim zakonom, ki bo stopil v veljavo prihodnje leto. Pred oddajo stanovanj v najem mora občina najprej objaviti javni razpis v sredstvih javnega obveščanja in na oglasnih deskah ter na podlagi prijav pripraviti prednostno listo upravičencev. Kot v večini slovenskih občin je tudi v naši stanovanjska problematika vedno aktualna. Občina Kanal ob Soči je lastnica šestnajstih stanovanj, s katerimi upravlja novogoriško podjetje Dom - stanovanjsko gospodarstvo. Trenutno so vsa stanovanja zasedena. Ker je povpraševanje občanov po najemu stanovanj veliko, namerava občina v kratkem pripraviti seznam morebitnih stanovanj za najem.

Enkratna denarna pomoč

Občino lahko zaprosite za denarno pomoč, za katero pa ni izdelanih posebnih pravil, ki bi

predpisovala, kdaj je posameznik upravičen do take oblike pomoči. Pogoj je, da izčrpate vse druge možnosti in se ste v denarni stiski. Občina o dodelitvi največkrat odloča po prejetem mnenju Centra za socialno delo, saj trenutno še nima sprejetega pravilnika o kriterijih za dodelitev enkratne denarne pomoči.

Obvezno zdravstveno zavarovanje

Občina vam plača obvezno zdravstveno zavarovanje, če ste brezposelni in nimate lastnega dohodka ali se šolate izredno in si sami plačujete šolnino. Občina zaenkrat nima sprejetih kriterijev o prijavi v obvezno zdravstveno zavarovanje, je pa zaželeno, da občani ob prijavi občini prinesejo potrdilo zavoda za zaposlovanje za ureditev zdravstvenega zavarovanja ali potrdilo o vpisu v šolo. Trenutno občina plačuje zavarovanje 180 občanom. Največ zaprosil dobijo na začetku šolskega leta, ko mladi zaključijo šolanje oziroma ko ti ne izpolnijo pogojev za napredovanje v višji letnik.

Občinski svet do leta 2006 - Od lokalnih volitev je minilo že precej časa in občinski svetniki so že dodobra poprijeli za delo. Za komentiranje volilnih rezultatov je sicer že prepozno, ni pa prepozno za objavo skupinske slike občinskih svetnikov, njihovih imen in strank, ki jim pripadajo. Od leve proti desni stojijo: dr. Nadja Merljak (SLS), Radivoj Černe

(SLS), Radovan Lango (LDS), Srečko Markič (N.Si), Slavko Jereb (N.Si), Gabrijel Ipavec (SDS), Bruno Colavini (SLS), Miran Ipavec (LDS), Franc Bevčar (SDS), Marta Brelih (LDS), Ivan Gabrijelčič (LDS), Lidija Rahotina (Desus), Zoran Šuligoj (ZLDS), Marijan Nanut (LDS), Franc Valentinčič (ZLDS), Boris Čufer (LDS), Srečko Pertovt (ZZP) in Jožef Kralj (LDS).

Nazadnje pa še o ceni, ki navadno vse najbolj zanima. Ljudje, ki jim na tak način pomagajo, da lahko bivajo doma, praviloma plačajo ceno, ki jo določi občinski svet. Če so njihovi dohodki nizki, plačajo samo določen delež, vendar je v tem primeru potrebno zaprositi za oprostitev pri plačilu. Natančnejše informacije bodo objavljene na oglasni deski v prostorih kanalske občine in nato tudi v naslednji številki glasila Most.

Za večjo varnost - Na cestah v naši občini se zgodi preveč nesreč s tovornjaki, ki prevažajo cement, zato smo na občini sklicali sestanek z ravnateljema, predstavniki prevoznikov, policije civilne zaščite in podjetja Salonit Anhovo. Sklenili smo, da skupaj kupimo merilno tablo hitrosti v vrednosti 1,1 milijona tolarjev, na določenih mestih položimo hitrostne ovire, se bolj posvetimo delu z mladimi vozniki tovornjakov in poskrbimo za spremstvo najmlajših čez cestne prehode.

Kabelska TV tudi v naši občini

Naselja občine Kanal ob Soči ležijo v ozki, lepi dolini, ki obiskovalcem daje vtis idiličnega življenja, pa čeprav v resnici ni takšno. Ena izmed pomanjkljivosti je tudi slab sprejem televizijskih in radijskih programov.

Zato je občina Kanal ob Soči zaprosila Kabelsko televizijo iz Nove Gorice, da povedo, kako bi vsem prebivalcev omogočili kvalitetnejši sprejem televizijskih in radijskih programov. V ponudbi so zapisali, da bi bilo mogoče z vzpostavitvijo novejšega sistema kableske televizije sprejemati in gledati do 40 televizijskih programov. Kabelska TV bi tako v občini Kanal ob Soči postavila glavno centralno postajo, preko katere bodo potem uporabniki sprejemali kvalitetnejši signal televizijskih in radijskih programov. Vsako gospodinjstvo bi namestito ustrezno okroglo anteno in digitalno sprejemno napravo (setup box), ki omogoča, da se na televizorju prikaže slika in sliši zvok.

Gospodinjstva bi v stanovanjski hiši za priključnino, material in montažo naprav za sprejem signala kableske televizije skupaj z 20 odstotnim davkom na dodano vrednost plačala približno 98.000, gospodinjstva v stanovanjskem bloku pa približno 85.000 tolarjev. Ta znesek bo mogoče plačati tudi v štirih obrokih. Mesečna naročnina na kabelsko televizijo bi znašala približno 2.142 tolarjev. Občina Kanal ob Soči bo gospodinjstvom v krajevnih skupnosti Deskle in Kanal najprej razposlala anketni obrazec s seznamom 40 televizijskih programov, ki jih boste lahko gledali preko kableske televizije.

Soča na Kanalskem Vrhu

>> Vanda Colja

Na Kanalskem Vrhu bodo zgradili veliko 'jezero', ki ga bodo napolnili tudi z reko Sočo, potem pa bodo vodo spuščali po posebnem kanalu v dolino, kjer bo stala prva črpalna elektrarna v Sloveniji. Tovrstne elektrarne predstavljajo racionalno gospodarjenje z energijo in zaradi izrabljanja vodne energije zmanjšujejo onesnaževanje ozračja.

Po izgradnji hidroelektrarne Plave II in Dobljar II načrtujejo v Ajbi še izgradnjo prve črpalne hidroelektrarne na reki Soči. V akumulaciji Ajba se zbira 1,6 milijona kubičnih metrov vode, od te pa je neizkoriščene 416.000 kubičnih metrov, ki bi jo lahko upo-

Tlačni cevovod bo dolg 2080 metrov in ga bo v večini videti od daleč. Del cevovoda bo v zemlji (744 metrov) in bo zgrajen kot tunel z betonsko oblogo. Pred strojnico bo 142 metrov cevovoda vbetoniranega v vertikalni jašek in deloma v poševni tunel. Premer cevovoda bo maksimalno 3,3 metra zgoraj ob jezeru in 2,6 metrov spodaj ob elektrarni.

rabili za črpalno hidroelektrarno. Pomemben objekt elektrarne, to je spodnja akumulacija Ajdba, je že zgrajena. Potrebno je torej zgraditi še zgornjo akumulacijo na Kanalskem Vrhu, samo strojnico elektrarne, ki bo proizvajala električno energijo, in povezovalni kanal, po katerem bodo ponoči črpali vodo v 'jezero', podnevi pa jo spuščali in proizvajali električno energijo.

Gornjo akumulacijo je mogoče zgraditi na vrhu Avške planote v bližni vasi Kanalski Vrh, kjer leži ustrezna naravna dolina. Dane reliefne razmere omogočajo, da bi na približno 600 metrih nadmorske višine nastala akumulacija z dvema milijonoma kubičnih metrov vode. 'Jezero' se bo tako razprostiralo od 15 do 18 hektarih površine.

Črpalna elektrarna pomemben prispevek za krajane

Črpalna hidroelektrarna Avče (ČHE Avče), pomeni racionalno rabo obstoječih virov energije, je zapisano v elaboratu Soških elektrarn Nova Gorica. Dalje je zapisano tudi, da naj bi se s ČHE Avče znižala stopnja onesnaževanja ozračja s toplogrednimi plini. Za prebivalce je njena vloga pomembna pri razvoju demografsko ogroženega območja Banjške planote. Lahko postane izhodišče za dodatne ureditve ali ukrepe pri ustvarjanju bivalnih sprememb, daje pa tudi možnost turističnemu razvoju.

Varnost otrok med gradnjo

Na javnih predstavitvah na Kanalskem Vrhu in v Kanalu so pri pripravi smernic za načrtovanje lokacijskega načrta ČHE Avče sodelovali tudi prebivalci občine Kanal ob Soči. Na prvi prostorski konferenci so številne ustanove in društva pisno ali ustno posredovali priporočila in usmeritve pri gradnji ČHE Avče.

Občina Kanal ob Soči je v smernicah podala pogoje in zahteve za cestno infrastrukturo in transport v času gradnje. Občina želi, da se čim bolj natančno določijo prevozi tovornjakov po lokalnih cestah Kanal - Avče,

Območje lokacijskega načrta črpalne hidroelektrarne Avče obsega obsežne površine za ureditev zgornjega akumulacijskega jezera severno od naselja Kanalski Vrh. Zasedla bo približno od 15 do 18 hektarov zemljišč. Jezero bo ležalo na nadmorski višini okoli 600 metrov. Cevovod bo speljan po gozdni površini nad dolino reke Soče in ga bodo delno posekali, tako da bo cevovod dobro viden. Strojnico bodo zgradili na manjši terasi ob izlivu potoka Avščka v Sočo. Foto: Soške elektrarne Nova Gorica

Morsko - Kanalski Vrh, Nova Gorica - Bate - Kanalski Vrh in Bodrež - Kanalski Vrh. Pred začetkom gradnje naj stokovnjaki pregledajo in popišejo stanje najbolj obremenjenih lokalnih in krajevnih cest v občini. Po izgradnji ČHE Avče naj bi te ceste tudi popravili. Na

Zgornja akumulacija:

površina akumulacijskega jezera	med 15 in 18 hektari
prostornina akumulacije	od 1,35 milijonov m ³ do 2 milijona m ³ vode
kota polnitve jezera	620 ali celo 625 metrov nadmorske višine
kota praznitve jezera	605 metrov nadmorske višine
višina juženga nasipa	12 ali 17 metrov
višina vzhodnega nasipa	13 ali 19 metrov

določenih odsekih ceste bo potrebno zaradi varnosti popraviti nepregledne ovinke, razširiti zožane dele cestišča, postaviti varnostne ograje in ogledala. Pri tem je potrebno posebej paziti na varnost otrok, ki obiskujejo kanalsko osnovno šolo. Če bo del ceste po Staničevi in Gradnikovi ulici zaradi tovornega prometa kljub vsem ukrepom prenevaren, naj bi učence v šolo in iz nje vozili s kombiji in avtobusi.

V času gradnje je potrebno zagotoviti stalno čiščenje cest in zaščito pred prahom. Ceste do gradbišča ob zgornji akumulaciji naj bodo speljane po parcelnih mejah.

Glede vodovodov naj se določi vplivno območje gradnje, na katerem je potrebno popisati stanje vodnih virov, primarnih in sekundarnih vodovodov. Preveri se vpliv vodozbirnih območij na vodna zajetja v vplivnem območju. Izdela se najugodnejša različica oskrbe s pitno vodo za naselje Kanalski Vrh in preveri nadomestno oskrbo z vodo za vas Loge. Oskrba s pitno vodo za Kanalski Vrh bo obravnavana v posebnem programu. Priklopi na javno vodovodno omrežje za potrebe gradbišč morajo biti izvedeni v skladu z odlokom o oskrbi s pitno vodo in pogoji, ki jih izda upravljalec vodovoda režijski obrati.

Pri varovanju je potrebno popisati stanje objektov, ki bi se med gradnjo mogoče spremenili. Tudi hrup ob gradnji ne sme presegati normativa po uredbi o hrupu v naravnem in življenjskem okolju. Najtežji transporti naj do gradbišča potujejo po železniški progi Nova Gorica - Jesenice. Gradbena dela v neposredni bližini naselij, stanovanjskih hiš smejo potekati med 6 in 22. uro. Za nujna dela izven tega časa je potrebno pridobiti soglasje krajanov. Na območju, kjer študija predvideva smer izlita vode iz zgornje akumulacije v dolino Avščka, če bi nasipa popustila, naj se uredijo struge in brežine potokov.

Investitor Soške elektrarne iz Nove Gorice in občina Kanal ob Soči se bosta pred sprejemom lokacijskega načrta dogovorila o izgradnji komunalne in druge infrastrukture v sklopu izgradnje ČHE Avče.

Ob krajevnem prazniku nova cesta

>> KS Kal nad Kanalom

V Kalu nad Kanalom praznujemo krajevni praznik prvo nedejo v septembru, na tako imenovano angelsko nedeljo kot spomin na posvetitev cerkve leta 1892. Zanimivo je, da je bila tudi prvotna, nekoliko manjša cerkev, ki je stala na istem mestu, posvečena na angelsko nedeljo leta 1596. Župnijska cerkev je posvečena sv. Juriju.

Župnija Kal nad Kanalom pa ima podružniško cerkev sv. Tomaža iz konca 15. stoletja, ki stoji nad vasjo Koprivišče. Zgrajena je v gotškem stilu. Podružniško cerkev že več let obnavljajo. Na župnijski cerkvi smo pred dveh letoma obnovili streho, letos januarja pa smo blagoslovili obnovljene orgle, ki jih je postavil orglarski mojster Ivan Kacin 1925. leta.

Letošnje praznovanje smo začeli s sveto mašo, pri kateri je sodelovalo kar šest duhovnikov iz sosednjih župnij. Po njej je govoril župan Miran Ipavec, otvorili smo na novo preplaščeno cesto v vasi Kal od spomenika mimo smučišča in obrata Cicipet - Petejan do bara pri Kramarju.

Zbrani krajanji smo se zelo razveselili županove obljube o skorajšnji gradnji vodovoda v okviru medobčinskega sodelovanja občin Brda, Nova Gorica in Kanal ob Soči. Pomanjkanje čiste pitne vode je glavni problem v naši in seveda tudi v sosednji krajevni skupnosti Levpa. Čista pitna voda je osnovna človekova dobrina in danes predpogoj za razvoj turizma, podjetništva in obrti. Sledila je kratka pogostitev s kozarčkom rujnega.

Dogajanje se je nato preselilo na pokopališče, kjer je bila krajša slovesnost ob obnovljeni kostnici padlih partizanov. Kostnica je bila zgrajena leta 1976 in zob časa jo je že dodobra načel, zato je območno združenje borcev sklenilo, da kostnico obnovijo. Na slovesnosti sta

Cesto so predali namenu župan kanalske občine Miran Ipavec in predsednik krajevne skupnosti Kal na Kanalom Bruno Colavini, ki sta tudi prerezala trak. Foto: Tone Levpušček

nastopila domači cerkveni mešani pevski zbor pod vodstvom Jerice Česnik in moški pevski zbor Kazimir Nanut iz Kanala. Predstavniki združenja borcev so na kostnico položili vence, župan občine Miran Ipavec in predsednik krajevne skupnosti Bruno Colavini pa sta položila cvetje. Predstavniki združenja borcev Alojz Pipan se je v svojem nagovoru zahvalil tudi občini Kanal, krajevni skupnosti Kal nad Kanalom in Agrarni skupnosti Kal nad Kanalom, ki so obnovo grobnice finančno podprli. Župnik Martin Pavlin je grobnico blagoslovil.

Dogajanje se je nato preselilo na igrišče ob šoli, kjer je predsednik krajevne skupnosti Colavini na kratko opisal opravljena dela in predstavil načrte za naprej. Letos smo v krajevni skupnosti dokončali večnamenski objekt ob igrišču in zvišali ograjo ob igrišču, načrtujemo pa še gradnjo podpornega zidu lokalne ceste v zaselku Ilovica, sanacijo hudournika pod krajevno cesto, ki vodi v zaselek proti Gomilnici, in več manjših vzdrževalnih del na krajevnih cestah. Naj omenimo tudi popravilo podpornih zidov ob dvorišču šole in postavitve varovalne mreže, za kar se zahvaljujemo ravnatelju osnovne šole Kanal Francetu Bukovcu.

Že dan prej smo organizirali prvi turnir v malem nogometu. Nastopilo je osem ekip. Po razburljivi finalni tekmi je zmago slavila ekipa Žbogar I iz Banjšic. Pokale in denarne nagrade so si priborile prve štiri uvrščene ekipe Žbogar I, Sola Lom, Eurokabel in Lig. Podelili smo tudi medalje najboljšemu igralcu, strelcu in vratarju. Posebna atrakcija turnirja je bil nastop veteranskih ekip Kala nad Kanalom in Loma. Bolj kot rezultat šteje to, da še niso pozabili brcati žoge, zato so si prislužili posebno diplomu.

Slastne salame

>> Igor Herbat, kmetijski svetovalec

Ocenjevanje salam lokalnih, domačih proizvajalcev je na pobudo občine Kanal ob Soči izvedla novogoriška kmetijsko svetovalna služba aprila letos v Levpi. Vzorce za ocenjevanje smo zbirali v prostorih občine in zbrali kar 21 vzorcev različnih kategorij.

Salame smo razdelili v kategorije glede na vsebnost različnih tipov mesa. Tako smo imeli salame iz čistega svinjskega mesa, mešano z divjačino, s sirom in s čilijem. Ocenjevalo jih je pet strokovnjakov kmetijske svetovalne službe Kmetijsko gozdarskega zavod iz Nove

Abraham obiskal lovce

>> Rado Pičulin

Lovstvo na Kanalskem ima dolgo in bogato zgodovino. Pred drugo svetovno vojno je bil lov privilegij in vezan na lastništvo zemljišč, ta pa so imeli večinoma Italijani, tako da o domačem lovstvu ne moremo govoriti.

Foto: LD Kanal

Med domačini pa je bil močno razširjen nedovoljeni lov ali krivolov, ki ga lahko štejemo med dodatne vire preživljanja marsikaterih družin.

Takoj po vojni, ko je lovstvo prišlo pod jugoslovansko zakonodajo, je skupina zanesenjakov, ljubiteljev lova in narave ustanovila Lovsko družino Veliki vrh (LD Veliki vrh) s sedežem v Avčah. Tako letos mineva petdeset let od ustanovitve Lovske družine Kanal (LD Kanal), ki sicer izhaja iz LD Veliki vrh, vendar je bila kanalska lovska družina formalno ustanovljena šele 1953. leta. Med osmimi ustanovitelji te lovske družine je bil tudi častni član Andrej Lovišček.

Lovsko društvo Kanal šteje 86 članov, ki gospodarijo s 5.493 hektari velikim loviščem, v katerem je največ srnjadi, divjih prašičev in nekaj jelenjadi. Društvo ima funkcionalno urejen lovski dom na Srednjem, v Ajbi pa ima strelišče, ki je primerno za vse oblike strelskih tekmovanj. V Kanalu ima društvo lično in funkcionalno zbiralnico divjadi.

V Abrahamovem letu so v Ajbi izvedli strelsko tekmovanje med sosednjimi in pobratenimi družinami, potem pa se pomerili še v balinanju. Izdali so zbornik o razvoju in delu lovske družine, v pripravi pa je videokaseta o lovstvu na Kanalskem. Organizirali so tudi družabni pohod skozi lovišča do lovskega doma in osrednjo proslavo na Srednjem v začetku septembra, kjer je bila posneta tudi objavljena fotografija.

Iz dobrega sadja dobro žganje

>>Vanda Colja

Ocenjevanja žganja v kanalski občini se je udeležilo zavidljivo število 'žganjekuharjev', ki so prijavili kar 36 vzorcev. Med žganji je bilo pohvaljeno brinjevo, češnjevo pa so ocenili za eksotično. Župan Miran Ipavec, ki je podprl žganjekuho in pripravil uradno ocenjevanje, meni, da ljudje morajo imeti priložnost primerjati svoja žganja z drugimi.

Lastniki žganja so vzorce oddali Kmetijski svetovalni službi v Novi Gorici, nato pa jih je ocenila komisija, ki je bila kar nekaj časa zaprta v dvorani ob športnem parku v Morskem. Prijavljena žganja je ocejevala po okusu, vonju in barvi. Med 36 vzorcev žganja je določila devet najboljših, dvanajst vzorcev si je zaslužilo srebrno priznanje, deset pa bronasto.

Dr. Marjan Simčič z ljubljanske biotehniške fakultete ni sodeloval le v petčlanski komisiji,

temveč je predstavil nekaj neznanih 'receptov', kako priti do odličnega žganja. Opozoril je predvsem na napake in pomanjkljivosti, kar je bilo marsikomu poučno za nadaljnje kuhanje žganja. Komisija je skoraj pri vseh opazila isto napako. Premalo so vrgli stran prvega soka. Dr. Simčič je poudaril, da naj tisti, ki vrgel do sedaj en liter stran, naj raje zavže dva. Zmotno je namreč prepričanje, da žganje peče zato, ker ima previsoko stopnjo alkohola. Žganje peče zato, ker ni pravilno destilirano.

Zlata priznanja za kakovost žganja v občini Kanal ob Soči so prejeli Pavel Gabrijelčič z Morskega, Slavko Gerbec z Ajbe, Cvetko Lazar in Bruno Colavini s Kala nad Kanalom, Rožica

Kolmanič iz Kanala, Ivanka Goljevšček, Alojz Mavrič, Branko Matevžič in Božidar Mavrič iz Gorenje vasi.

Foto: Vanda Colja

Šest tisoč prostovoljnih ur dela

>>Vanda Colja

Foto: Vanda Colja

Niti eno leto in pol ni trajalo od ideje do uresničitve prenove župnišča v Desklah, za katero se je odločil župnik Zoran Zornik, ko je oktobra pred dvema letoma na ogled in pogovor povabil arhitekta.

Glavni razlog za prenovo župnišča so mladi, ki niso imeli primernih niti zunanjih niti notranjih prostorov za različne namene. Celotna prenova župnišča je stala več kot 55 milijonov tolarjev. Večino denarja so zbrali župljani skupaj z Miro Ivančič in sicer kar 33 milijonov, z deli pa so pričeli šele, ko je Salonit Anhovo daroval tretjino potrebnega denarja. Dva milijona tolarjev je darovala tudi občina Kanal ob Soči. Delo je nato hitro steklo, marsikatera storitev pa ni bila niti ovrednotena niti prešteta. Smreko na streho novega župnišča so postavili že 19. avgusta lani, 9. marca letos pa so moderno urejeno in opremljeno župnišče predali namenu. Novo župnišče je blagoslovil tudi koprski škof Metod Piriš.

Na podlagi odloka o proračunu občine Kanal ob Soči za leto 2003 (Uradne objave Primorskih novic, št. 10/03) in pravilnika o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva in sofinanciranje kmetijskih programov in investicij v občini Kanal ob Soči (Uradne objave Primorskih novic, št. 39/03) komisija za kmetijstvo objavlja

Javni razpis za sofinanciranje kmetijskih programov in investicij v občini Kanal ob Soči v letu 2003

I. Predmet razpisa:

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje programov kmetijstva:

- sofinanciranje prevoza mleka,
- sofinanciranja agromelioracij travnikov in urejanje pašnikov,
- sofinanciranje osemnjanja,
- sofinanciranje kemične analize tal in krme,
- ekološko kmetovanje.

II. Sofinanciranje prevoza mleka

1. Višina predvidenih sredstev znaša 620.000 slovenskih tolarjev.
2. Upravičenci do sredstev so registrirani organizatorji zbiranja in prevoza mleka, ki se pridružijo na območju občine Kanal ob Soči.
3. Pogoji za pridobitev razpisanih sredstev so: znana količina odkupljenega mleka, pridelanega na območju občine Kanal ob Soči po podatkih registriranega organizatorja zbiranja in odkupa mleka, in za prevoze na območju Lig – Levpa.
4. Višina subvencije za prevoz mleka znaša 4 tolarje na liter oziroma za območje Lig – Levpa 3.500 tolarjev na dan, kritje stroškov obresti v višini do TOM + 5 odstotkov.

III. Sofinanciranje agromelioracij travnikov in urejanja pašnikov

1. Višina predvidenih sredstev znaša 2.241.000 slovenskih tolarjev.
2. Upravičenci do sredstev so fizične in pravne osebe, ki jim je kmetijska proizvodnja osnovna dejavnost ali jim ta dejavnost predstavlja pomemben vir dohodka in imajo stalno prebivališče v občini Kanal ob Soči ali bodo sredstva investirali v občini Kanal ob Soči.
3. Pogoji za pridobitev razpisanih sredstev so: na javnem razpisu lahko kandidirajo upravičenci, ki so v letu 2003 zaključili investicijo in predložili vlogo s priloženimi katastrskimi načrti in dokazili o lastništvu ali dolgoročno najemno pogodbo; za agromelioracije je treba priložiti fotokopijo računa izvedenih strojnih del ter stroškov založnega gnojenja in nabave semena; za urejanje pašnikov pa predračun Kmetijske svetovalne službe.
4. Višina subvencije znaša do 50 odstotkov vrednosti računa oziroma predračuna, pri katerem se ne upošteva stroške dela.

IV. Sofinanciranje osemnjanja

1. Višina predvidenih sredstev znaša 700.000 slovenskih tolarjev.
2. Upravičenci do sredstev so: kmetje, ki jim je kmetijska proizvodnja osnovna dejavnost ali jim ta dejavnost predstavlja pomemben vir dohodka in imajo stalno prebivališče v občini Kanal ob Soči.
3. Pogoji za pridobitev razpisanih sredstev so: vključenost v spisek upravičencev registriranega izvajalca, ki je na območju občine Kanal ob Soči pristojen za opravljanje teh storitev.

4. Višina subvencije znaša do največ 30 odstotkov vrednosti računa za vsako osemnjanje goveje plemenice.

V. Sofinanciranje kemične analize tal in krme

1. Višina predvidenih sredstev znaša 50.000 slovenskih tolarjev.
2. Upravičenci do sredstev so: kmetje, ki jim je kmetijska proizvodnja osnovna dejavnost ali jim ta dejavnost pomeni pomemben vir dohodka in imajo stalno prebivališče v občini Kanal ob Soči.
3. Pogoji za pridobitev razpisanih sredstev so: na javni razpis se lahko prijavijo lastniki zemljišč na območju občine Kanal ob Soči, ki imajo stalno prebivališče v občini Kanal ob Soči in so v seznamu upravičencev registriranega izvajalca teh storitev.
4. Višina subvencije znaša do 50 odstotkov vrednosti računa izvajalca.

VI. Sofinanciranje ekološkega kmetovanja

1. Višina predvidenih sredstev znaša 200.000 slovenskih tolarjev.
2. Upravičenci do sredstev so: kmetje, ki jim je kmetijska proizvodnja osnovna dejavnost ali jim ta dejavnost pomeni pomemben vir dohodka in imajo stalno prebivališče v občini Kanal ob Soči.
3. Pogoji za pridobitev razpisanih sredstev so: na javni razpis se lahko prijavijo lastniki zemljišč na območju občine Kanal ob Soči, ki imajo stalno prebivališče v občini Kanal ob Soči in so v seznamu upravičencev registriranega izvajalca teh storitev.
4. Višina subvencije znaša do 100 odstotkov vrednosti računa.

VII. Vsebina zahtevka

Upravičenec mora vložiti vlogo s podatki o vlagatelju, obrazložitvijo, navedbo vrednosti programa oziroma projekta na obrazcu, ki je sestavni del razpisne dokumentacije z vsemi potrebnimi prilogami in dokazili, ki so navedeni v razpisni dokumentaciji.

Razpisna dokumentacija je vlagateljem na voljo od dneva objave javnega razpisa do zaključka javnega razpisa v prostorih občine Kanal ob Soči, Trg svobode 23, 5213 Kanal, vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 14. ure in pri Kmetijski svetovalni službi, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica.

VIII. Obravnava vlog

Vloge bo obravnavala tri članska komisija, ki jo imenuje župan občine Kanal ob Soči. O dodelitvi sredstev bo odločal župan občine Kanal ob Soči. Sklep bodo prosilci prejeli najpozneje 15 dni po odprtju vlog. Nepravčasne vloge bodo zavrnjene, neutemeljene pa zavrnjene. Predlagatelj nepopolne vloge komisija v treh dneh pisno pozove, da jo dopolni v petih dneh po prejemu obvestila. Nepopolne vloge, ki jih predlagatelji v navedenem času ne dopolnijo, se zavrnejo. Odpiranje vlog ni javno.

IX. Rok za vložitev zahtevkov

Vloge z razpisno dokumentacijo morajo prispeti najkasneje do 14. novembra 2003 do 14. ure, na naslov Občina Kanal ob Soči, Trg svobode 23, 5213 Kanal, v zaprti kuverti z ustreznim napisom na vidnem mestu "Ne odpiraj! - Javni razpis - subvencije v kmetijstvu".

X. Informacije

Vse informacije o javnem razpisu lahko dobite na pri Ivanu Križničju, telefon 05/398-12-03 ali 041/653-589.

OBČINA KANAL OB SOČI

Marijan Gabrijelčič bo živel v glasbi

>> Organizacijski odbor Gorenjega Polja

Pet let po smrti skladatelja in glasbenega pedagoga Marijana Gabrijelčiča so vaščani letos junija odkrili spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši v Gorenjem Polju. Pri odkritju obeležja je na družabnem srečanju prisostvovalo več kot petsto ljudi.

Prišli so vaščani iz bližnjih in daljnih krajev, skladateljevi ožji in daljni sorodniki, njegovi prijatelji, sošolci, sodelavci, akademiki, zborovodje in pevci, župan Miran Ipavec, občani, krajani, ljubitelji glasbe in kulture.

Po tem, ko je starosta vasi Alojz Goljevšček odkril spominsko ploščo, je Klavdij Koloini predstavil skladateljevo življenjsko pot, Lidija Rahotina pa je orisala življenje na vasi v času Gabrijelčičeve mladosti. V nadaljevnju kulturnega programa, ki ga je z izbranimi besedami vodila Loredana Stanič, so nastopili vaški moški pevski zbor pod vodstvom domačina dr. Renata Pušnarja, pihalni orkester Salonit Anhovo z dirigentom Radovanom Kokošarjem, flautistka Doris Kodelja, vaški otroci in recitatorka. K uspešnosti prireditve so pripomogli razni sponzorji, vaščani in vaščanke, ki so s prostovoljnimi delom poskrbeli za urejenost vasi in pogostitev udeležencev.

Za zaključek trikrat na prostem

>> Severin Drekonja

Amatersko gledališko društvo Kontrada iz Kanala (AGD Kontrada) je s tremi predstavami na prostem razveselilo krajane Kanala, Ročinja in Levpe in tako uspešno zaključilo sezono 2002/2003. V teh tednih pa so že stekle priprave na novo sezono, izbirajo besedila, dogovarjajo se z režiserjem in sestavljajo igralsko zasedbo.

Amatersko gledališko društvo Kontrada Kanal, ki kot samostojno društvo nadaljuje delo dramske sekcije Prosvetnega društva Soča Kanal, je v septembra zaključila sezono 2002/2003, v kateri je na oder postavilo zanimivo komedijo Dohodnina francoskega avtorja J.J. Bricaira. Po premieri 15. februarja v deskanskem kulturnem domu so člani društva do poletja predstavo ponovili še trinajstkrat. Gostovali so v mnogih krajih na Primorskem, pa tudi v zamejstvu in v Ljubljani.

V temeljnih načelih društva je zapisana želja, da bi gostovali tudi v krajih domače občine, ki nimajo lastne dvorane. Tako so se že pred počitnicami dogovorili za predstave na prostem v Kanalu, Ročinju in Levpi. Najprej so komedijo odigrali na odru na Kontradi v

Kanalu. V prijetnem, malo mrzlem večeru si je prestavo ogledalo okrog sto obiskovalcev, ki so z burnim s svojim aplavzom nagradili trud celotnega ansambla. Nato so predstavo ponovili na placu v Ročinju in naslednji dan še v

Na Kontradi so igrali kljub rahlemu rosenju. Foto: AGD Kontrada

športnem parku v Levpi. Obakrat se je kljub hladnemu vremenu zbralo okrog sto gledalcev, ki so s svojo prisotnostjo pokazali, da jih tovrstne gledališke predstave zanimajo, čeprav v teh krajih ni primerne odra za nastopanje. AGD Kontrada

načrtuje oktobra še nekaj gostovanj, hkrati pa že tečejo intenzivne priprave na naslednjo premiero, ki bo, kot običajno, okrog 8. februarja.

Ustvarjalna starost

>> Sonja Stanič, predsednica DU Kanal

Prvi oktober je dan starejših in bolnih občanov, zato smo tega dne pripravili razstavo na temo naši člani in prosti čas.

Kljub temu, da naše članice in člani še vedno opravljajo težka dela na kmetiji, gospodinjsko ali varujejo svoje vnuke, najdejo še vedno dovolj časa, da se ob slikanju, klekljanju, oblikovanju soških kamnov in pletenju sprostijo in si tako popestrijo vsakdanjik.

Foto: Občina Kanal ob Soči

Njihova razstavljenjena dela so dober dokaz, da ima vsak izmed nas v sebi nekaj ustvarjalnega duha, le poiskati ga je treba in razvijati v vsakdanjem življenjskem obdobju. Na razstavi svoja dela razstavlja petindvajset članic in članov, dela pa so unikati in odraz posameznikove ustvarjalnosti.

Mi smo sedaj v tretjem življenjskem obdobju in naša želja je, ostati aktiven in koristen člen družbe. Pri tem nas vodi misel »Dodajmo življenje letom«.

Med predavanji animatorjev so mladi ves teden spoznavali, kakšno glasbilo je zvon, kateri so njegovi deli, kakšna so pravila obnašanja vsakega pritrkovalca v zvoniku in drugo. Že prvi dan so se razdelili v dvanajst skupin po tri ali štiri bodoče pritrkovalce. Na glasbenih ceveh smo se najprej naučili štiri osnovne 'komade': 'oberštajeriš', šestica, štirka in domača. Slednje je morala vsaka skupina dobro obvladati, saj smo jo pred petčlansko komisijo, ki so jo sestavljali kar naši mentorji, morali 'odklenkati' brez napake. Med mentorji je bil tudi edini slovenski kolavdator Marko Č. Močn, predsednik PDDBK, ki je preizkušal glas naših novih zvonov na Ligu. Z nastopom

Šola pritrkovanja na Ligu

>> M. B.

V enotedesni šoli pritrkovanja na Ligu, ki jo je organiziralo Pritrkovalsko društvo Dolenjske in Bele krajine (PDDBK), se je konec julija zbralo petdeset mladih iz cele Slovenije. V šoli je bilo tudi deset mladih iz župnij Kanal in Marijino Celje.

Foto: Jakob M.

pred komisijo so mladi opravili drugi del izpita, prvega pa je predstavljal test z vprašanji o pritrkovanju. Pisni izpit so opravili prav vsi in zadnji dan prejeli še spričevala, ki dokazujejo, da so mladi že 'zreli' za pritrkovanje. Tudi v zvoniku.

24. Kogojevi dnevi

>> Zimic Milica, predsednica PD Soča

Mednarodni festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi postaja iz leta v leto bolj ugleden. O tem pričajo objave v medijih pri nas, v tujini in izjemno pozitivne strokovne kritike. Kot na vseh festivalih doslej, smo tudi na letošnjem 24. festivalu posvetili največ pozornosti izvedbam del slovenskih skladateljev, med katerimi je bilo precej krstnih izvedb.

»Mednarodni festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi 2003 je tradicionalni projekt, ki izkazuje visoko stopnjo zastopanosti sodobne slovenske ustvarjalnosti in poustvarjalnosti in obenem omogoča njuno visoko dostopnost tako slovenski kot mednarodni strokovni in ljubiteljski kulturni javnosti. Vsakoletna predstavitev slovenske in mednarodne sodobne ustvarjalnosti v projektu mednarodnega simpozija izkazuje tehten in zaokrožen programski koncept,« je zapisala strokovna skupina za glasbeno umetnost pri kulturnem ministru o Kogojevih dnevih.

Pri nas gotovo ni ustanove, ki bi promovirala toliko del sodobnih slovenskih skladateljev. Organizator festivala Prosvetno društvo Soča iz Kanala vsako leto povabi vrhunske ansamble in poustvarjalce, ki novitete najprej izvedejo na Kogojevih dnevih, potem pa jih predstavijo tudi mednarodnem glasbenem občinstvu na koncertih v tujini. Letos smo slišali dela skladateljev Igorja Štuhca, Igorja Krivokapiča, Žige Staniča, Dušana Bavdka, Alojza Srebotnjaka, Janija Goloba, Iva Petriča, Pavla Miheliča, Štefana Maurija, Lojzetam Lebiča, Primoža Ramovša in Marija Kogoja.

Koncerte Kogojevih dni so tako izvedli v

različnih krajih - v Kanalu, Desklah, na Dobrovem, v Gradežu, Trstu, na Zemonu in v Ljubljani. V spominu nam bo tako ostal otvoritveni koncert v Kanalu, na katerem smo prvič slišali delo skladatelja Pavla Medveščka, dekana akademije za glasbo in umetniškega direktorja Svetovnih glasbenih dnevov 2003 v Sloveniji. Zelo uspešno so nastopili tudi simfoniki RTV Slovenije iz Ljubljane pod vodstvom Antona Nanuta, ki so med drugim odigrali tudi Kogojev Plesni intermezzo iz opere Črne maske. Na gradu Dobrovo smo poslušali 24 samospenov domačega skladatelja Štefana Maurija, med katerimi je bilo trinajst novitet.

Izven programa Kogojevih dni smo letos organizirali koncert ob obletnici Gerschwinovega rojstva, ki so ga poslušalci z navdušenjem sprejeli.

Koncerti Kogojevih dni se vključujejo tudi v druge glasbene prireditve, kot so Svetovni glasbeni dnevi 2003 v Ljubljani in glasbeni festival v Gradežu. Na Zemonu pa je že vrsto let zaključni koncert Kogojevih dni hkrati tudi prvi koncert v abonmaju Zveze kulturnih društev iz Ajdovščine.

E - točka

>> Fuga

Ko so mladi ustanovljali Klub kanal-ske mladine, so se upravljalci podjetja Inter-es-a domislili, da bi prostore nekdanje trgovine ponudili mlajši in srednji generaciji v Kanalu.

Nastala je e-točka, v kateri naj bi vsi izpopolnjevali znanje iz računalništva. Kot smo pričakovali, se je odzvalo veliko mladih, ki z veseljem spoznavajo delovanje svetovnega sveta, komuniciranje preko elektronske pošte in se učijo uporabljati druge računalniške programe. Za program izobraževanja, ki ga je ponudil Inter-es, ni bilo pričakovane zanimanja. Kljub temu je e-točka postalo zanimivo zbirališče vedoželjnih, ki vedo, da današnji način življenja zahteva hiter pretok informacij, veliko znanja in obveščenost.

Gesto podjetja Inter-es moramo pohvaliti, ker ni veliko podjetij, ki bi tako radodarno ponudili kraju prostore in opremo za računalniško opismenjevanje. Od nas samih pa je odvisno, koliko se bomo naučili. Zato vabimo vse, ki bi se radi naučili iskati informacije na svetovnem spletu in uporabljati elektronsko pošto, da obiščete e-točko ob torkih, četrkih in sobotah med 16. in 18. uro.

Portreti Irine Rahovsky - Kralj

- V galeriji Rika Debenjaka v Kanalu so bila do konca oktobra na ogled dela slikarke Irine Rahovsky - Kralj (na fotografiji ob Antonu Nanutu). Razstavljeni portreti so večinoma nastali v zadnjih dveh letih. Slikarka je zbirko portretov začela ustvarjati leta 1984, najraje pa upodablja znane likovne umetnike in umetnice in zanimive osebnosti. V njeni zbirki so tudi portreti slovenskih ustvarjalcev, kot so portreti kiparja Janeza Boljka, skladatelja Jakoba Ježa, pesnic Milice Kačič, Neže Maurer in Svetlane Makarovič, igralk Milene Zupančič in Darje Reihman, umetnostnih zgodovinarjev Naceta in Jadranke Šumi, Milčka in Miklavža Komela. Foto. Občina Kanal ob Soči

Vabilo k sodelovanju

>> Tina Pintar

V prvi številki glasila Most smo z mogli sodelavci poskusili v sliki in besedi ujeti delček bogatega dogajanja v občini Kanal ob Soči.

Vseh dogodkov minulega leta nismo mogli objaviti v tej številki, zato pa bo priložnosti, da bodo besedila in fotografije o prireditvah, praznovanjih, razstavah, športnih tekmah, predavanjih, gledaliških igrar in koncertih objavljena v glasilu, še veliko. Glasilo Most bo izhajalo štirikrat letno in je namenjeno prebivalcem občine Kanal ob Soči. Vsako gospodinjstvo bo na dom prejelo en izvod brezplačno.

Ker želimo, da bi bilo v glasilu Most objavljenih čim več člankov o dogodkih v občini, vas vabimo, da nam pravočasno pošljete vabila za obisk različnih prireditev na naslov **Glasilo Most, Trg svobode 23, 5213 Kanal** ali naslov **glasilo_most2003@yahoo.com**, nas pokličete na številko mobilnega telefona 051/33-44-82 (urednica) ali napišete nekaj vrstic o dogodkih, za katere menite, da bi jih bilo vredno uvrstiti med članke glasila Most.

Vabimo tudi domače ustvarjalce, da nam pošljete kratke zgodbe, anekdote, pesmi ali likovna dela, ki jih še niso nikjer objavili. Sčasoma bo glasilo Most postalo zbirališče vaših mnenj, ki pa jih prosim strnite v 3.000 znakih, in jih pošljite na zgornja naslova s pripisom ZA POŠTNI NABIRALNIK. Tako bo namreč ime rubrike, v kateri se bodo zbirala pisma bralcev. Pismu je potrebno pripisati ime in priimek, točen naslov in telefonsko številko, kamor vas lahko pokličemo.

Vabilo je namenjeno tudi oglaševalcem, ki želijo, da njihov oglas natisnemo na straneh glasila Most.

Svetovalno središče

V prostorih novogoriške Ljudske univerze so v sredini oktobra odprli svetovalno središče, v katerem bodo odraslim brezplačno svetovali o možnostih za nadaljnjo izobraževanje.

Odrasli bodo tako na enem mestu izvedli vse o poklicnem izobraževanju, strokovnem izpopolnjevanju, o vpisnih pogojih različnih študijskih programov, o možnostih in pogojih za prehode med različnimi programi, o trajanju izobraževanja in učni pomoči. Za vse informacije pokličite 05/35-31-19 ob ponedeljkih med 15. in 18. uro, ob torkih, sredah, četrkih in petkih pa med 13. in 19. uro. Vprašanja lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov ksenja.petek@lu-ng.si ali pa osebno obiščete svetovalko v prostorih Ljudske univerze ob ponedeljkih med 10. in 13. uro, ob sredah med 13. in 16. uro in ob četrkih med 16. in 19. uro.

Prelomno šolsko leto

Foto: Bojan Perše

Šolsko leto 2003/04 je za osnovnošolstvo prelomno leto. V tem letu v vseh šolah v Sloveniji uvajamo programa devetletne osnovne šole in s tem smo začeli spreminjati sistemske temelje izobraževanja. Prepričan sem, da nam devetletka prinaša kvalitetnejšo in prijaznejšo šolo, v kateri si bo lahko vsak učenec našel svoje mesto in razvijal svoje sposobnosti. Čeprav delamo za danes, načrtujemo za prihodnost in se skupaj veselimo uspehov.

Franc Bukovec
Ravnatelj OŠ Kanal

Po počitnicah spet šola

Podobno kot sovrstniki v Desklah, so odgovarjali tudi učenci osnovne šole v Kanalu. Nekateri med njimi so se tudi nasmejali na zgornji fotografiji, vi pa ugotovite, kdo so.

Gašper, 4. a OŠ Kanal: »Prvič, ko sem stopil skozi šolska vrata po počitnicah v četrti razred, mi je bilo zelo lepo. Nova učiteljica Andreja Krpan me je razveselila, pa tudi učiteljice angleščine Saše Skrt sem bil vesel.«

Minka, 4. a OŠ Kanal: »Prvi šolski dan sem komaj pričakal, ker sem si želela videti moje sošolce. Učilnico smo zamenjali in v njej je čisto drugače kot v prejšnji.«

Eva, 4. a OŠ Kanal: »Ko sem prišla prvič v četrti razred, mi je bilo všeč. Bila sem vesela učiteljice in razreda. Prvi dan šole smo se zabavali.«

Mojca, 4. b OŠ Kanal: »Bilo je zelo lepo, ker sem spoznala novo učiteljico in se srečala s sošolci in sošolkami.«

Gregor, 4. b OŠ Kanal: »Prvi šolski dan je bil zelo lep, ker sem spoznal nove sošolce. Razveselil sem se angleščine.«

Žan, 4. b OŠ Kanal: »Preden sem prišel v šolo sem imel veliko tremo. Ko sem prišel v učilnico, je nisem imel več. Pravzaprav mi je v tej novi šoli vse všeč. Dobil sem nove sošolce, veselim se angleščine.«

Lara, 4. a OŠ Kanal: »Moj prvi šolski dan je bil zelo lep. Razveselila sem, ker sem šla v četrti razred in bomo letos dobili prve ocene. Dobili smo drugo učiteljico. Razdelila nam je učbenike. Veliko smo se pogovarjali in smejali.«

Na počitnicah

Luka, 4. b OŠ Kanal: »Na počitnicah sem bil na otoku Lošinj v kraju Nerezine. Tam sem spoznal pet prijateljev. Ko smo imeli čas, smo igrali karte ali gledali televizijo. Najbolj zanimivo je bilo, ko smo ujeli rakovico. Nismo se je bali. Na morju sem blizu pomola skakal v vodo.«

Blaž, 4. b OŠ Kanal: »Med počitnicami sem se veliko igral. S prijatelji smo se igrali skrivalnice. Veliko sem tudi jedel in igral na računalnik ter se vozil s kolesom. Malo sem tudi bral knjigo Pet prijateljev. Imel sem se zelo lepo. Včasih sem pomislil tudi na šolo in se je veselil.«

Jelena, 4. b OŠ Kanal: »Počitnice sem preživela na Debelem Rtiču. Tja sem odšla z mažoretkami. Zjutraj sem vstajala zelo zgodaj. Po zajtrku smo imeli veliko treningov. Vadili smo s palicami. Pri tem smo se zelo zabavale. V bližini bazenov, kjer smo nastopale, se je zbralo veliko ljudi. Zelo so nam ploskali. Obiskala sem tudi babico v Bosni. Bila me je zelo vesela. Pomagala sem ji pri delu, ker je že zelo stara. Ko sem prišla domov, sem se igrala, brala knjige, igrala na računalnik in se družila s prijateljicami.«

Učenci osnovne šole Kanal. Foto: Bojan Perše

Marko, 4. a OŠ Kanal: »Med počitnicami smo šli na morje na otok Krk. Z nami so šli prijatelji. Skupaj smo hodili na plažo. Z Andražem in Martinom smo skakali v vodo. Ko je bilo morje mirno, smo se potapljali. Našel sem deset velikih školjk in tri ježke. Martin je z rokami lovil rakce. Pri obali smo videli, kako policisti lovijo gliser. Peljali smo se z ladjo Delfin. Z Martinom sva bila na kljumu ladje.«

Katarina, 4. a OŠ Kanal: »Z družino sem bila na počitnicah na morju v Poreču na Hrvaškem. Z bratom sva se igrala v vodi, plavala, potapljala in nabirala školjke. Najbolj všeč mi je bilo takrat, ko sem se spuščala po toboganu, ko sem igrala mini golf, in ko sem šla na sprehod ob obali. Občudovala sem sončni zahod. Na plaži sem spoznala prijazno gospo. Skvačkala mi je angelčka. Teden je hitro minil.«

Foto: OŠ Kanal

Spet ta šola

Počitnice so vedno prekratke, čeprav zna biti tudi prvi šolski dan zelo zanimiv. Šolski novinarji osnovne šole Deskle smo učence te šole povprašali, kako so preživeli počitnice in kakšen je bil njihov prvi šolski dan.

Učenci izbirnega predmeta Šolsko novinarstvo OŠ Deskle in učiteljica Božica Špolad Žuber

Žiga Jelavič, 1. a devetke OŠ Deskle: »Torta je bila. Jedli smo tudi sadje in pili sok. Slabo pa je bilo, ker smo že prvi dan dobili nalogo in ker se je treba učiti. Med počitnicami pa sem bil na morju na Debelem Rtiču. Skakal sem z mostu, visokega 2 metra.«

Alenka Maffi, 2.a devetke OŠ Deskle: »Imela sem se lepo. S sošolci in sošolkami smo bili veseli, ko smo se ponovno srečali. V naš razred sta letos prišla tudi dva nova sošolca in lepo smo ju sprejeli. Nato smo se še pogovarjali o naših počit-

nicah. Učiteljica nam je še povedala, kaj se bomo letos učili.«

Tine Lovišček, 7. b devetke OŠ Deskle: »Prvi dan je bilo kar v redu. Lepo bi bilo, če bi bilo malo krajše, saj smo veliko govorili o urniku, izbirnih predmetih in vsem, kar nas v letošnjem šolskem letu čaka.«

Ana Breščak, 7.b devetke OŠ Deskle: »Med počitnicami sem obiskovala delavnice, ki jih je pripravila mladinska skupina iz Deskel. Delavnice so bile v prostorih glasbene šole in so trajale tri tedne. Delali smo različne stvari: obrise svojih teles in se po njih risali, v računalniški učilnici OŠ Deskle smo delali z računalniki, lepili slike iz peska in plesali. Pripravili smo tudi ključno prireditev. V delavnice smo bili vključeni otroci iz Deskel in okolice, prihajali pa so tudi vrstniki iz Kanala in Avč. Zelo sem se zabavala, upam, da bodo takšne delavnice še naprej pripravljali.«

Dijana Lazič, 8. a OŠ Deskle: »Prvi šolski dan je prišel prehitro. Bila sem žalostna, a hkrati sem se veselila ponovnega srečanja s sošolci. Ko pa sem dobila naš novi urnik, me je minilo vse veselje, saj je urnik naporen in zahteven. Tolažim se s tem, da bo tudi to šolsko leto hitro minilo.«

Poletne delavnice so uspele

>>Marko Novak, predsednik MK Deskle

Mladinski klub Deskle (MKD) je bil ustanovljen marca 2001 kot sekcija Turističnega društva Korada Deskle - Anhovo. Od konca aprila pa smo registrirani kot samostojno društvo, ki smo ga ustanovili zato, ker v Desklah primankuje mladinskih aktivnosti. Na željo mnogih smo organizirali koncerte, turnirje, in diaproyekcije. Kot vsak začetek je bil tudi naš težek - začeli smo z 'nule'.

S financiranjem in sponzorji je večni problem. Prvi dve leti smo imeli na leto približno 150 tisoč tolarjev. V veliko pomoč nam je bil Salonit Anhovo, ker nam je omogočil prodajo pijače leta 2001 in letos, mi smo njihovo ponudbo z veseljem sprejeli in z udarniškim delom mladinskemu klubu prisluzili nekaj denarja. V tem obdobju smo organizirali 23 prireditev, ki smo jih uspešno izpeljali. Veliko je bilo koncertov, prvo leto je nastopilo veliko manjših glasbenih skupin, na primer Bulba Sao, Authentics (Trst), The Drinkers, Eclipse, turnir v namiznem tenisu, potopisi. Lani pa smo organizirali koncerte znanih skupin Miladojke Youneed, Ana Pupedan, Demolition Group, O.S.T., Kud Idiots in drugih, nato pa je nastopila huda finančna kriza. Z delom smo ponovno začeli letos,

Nočna izmena. Foto: Občina Kanal ob Soči

ko smo julija za osnovnošolce pripravili program aktivnega preživljanja prostega časa. Na delavnicah so se mladi lahko zabavali in ustvarjali različne izdelke. Po več kot desetih letih smo obudili košarkarski turnir in gledalci so bili zadovoljni, zato upamo, da turnir ne pojde spet v pozabo.

Tu je potrebno še veliko postoriti. Želja je veliko, nekatere ideje pa že uresničujemo. Najbolj si želimo svoj prostor, kjer bi se lahko zbirali in udeleževali naše ideje. Prostor, ki je

namenjen mladini, je Bunker. Za ureditev tega prostora bi potrebovali veliko denarja, saj ga je zob časa že pošteno načel. Voda pušča iz vseh možnih strani, električna napeljava je zelo slaba, pa tudi ogrevanja v zimskem času ni. Drugače pa želimo ohraniti dosedanje aktivnosti, se pravi delavnice in košarkarski turnir, pa še bi dodali. Veseli smo tudi, da se je prebudila kanalska mladina in ustanovila Klub kanalske mladine. Želimo si skupnega sodelovanja.

Vrnitev Kluba kanalske mladine

>> Matija Okroglič, predsednik KKM

Morda se še spomnite KaKaM-a, ki je živel v kanalski dvorani in sanjal o novih prostorih pod športno dvorano? Žal, se sanje niso uresničile, kar je ob ostalih težavah pripomoglo h koncu mladinske kulture. Lanskega novembra pa smo se končno odločili, da ustanovimo Klub kanalske mladine (KKM) in s tem naredimo konec besedam, da se v Kanalu nič ne dogaja.

Slon in sadež

Poleg tega smo si obetali že obljubljene prostore pod športno dvorano, kjer naj bi nastal mladinski kulturni center. S tako zelenimi prostori, ki nam jih je dala v najem občina Kanal ob Soči, in denarjem iz občinskega proračuna, začelo novo obdobje kanalske mladine. Poleg denarja iz občinskega proračuna, denar prispevajo tudi sponzorji,

Piknik A u O. Foto: KKM (www.klub-kkm.si)

kandidiramo na različnih razpisih in tudi s pobiranjem vstopnine in lastnim 'šankom'. Še vedno pa naše delovanje otežujejo neurejeni prostori.

Kljub temu pa smo v tem času organizirali razstavo slik domačina Luke Široka, na podstrešju gotske hiše smo pripravili nekaj kino predstav in potopisnih predavanj, organizirali

nastop pouličnega gledališča Ana Monro in nastop kabaretne skupine Slon in Sadež. Obudili smo festival Kontrada, ki smo ga letos izvedli v dveh delih. Prvi vikend festivala Kontrada smo si lahko ogledali nemi film Charlia Chaplina, ki ga je v živo spremljal domačin Ivan Skrt, in nastop kraljice romske glasbe Esme Redžepove. Program in utrinke s festivala smo objavili na spletnih straneh www.kontrada.net. Poleg tega skrbimo za delovanje e-točke, izšle pa so tudi že štiri številke našega časnika Kanalčana. Uredili smo tudi zunanje površine za športno dvorano oziroma pred bodočim klubom, kjer sta bila dva turnirja v odbojki na mivki in v mini nogometu. Tam se je zgodil tudi piknik A u O, na katerem je nastopilo kar pet alternativnih bendov.

Ureditev prostorov in nakup ustrezne opreme ostajajo naša prioriteta, nato moramo dokončno urediti zunanje površine. Drugače pa si želimo, da bi se v Kanal vrnila mladinska kultura, zabava, športne in izobraževalne prireditve. Vse to pa ne bo mogoče brez večje samoiniciative kanalske mladine pri soustvarjanju klubskega življenja. Več o klubu, o preteklih in prihodnjih dogodkih lahko najdete na naši spletni strani www.klub-kkm.si.

Že desetič na Watzmann

>>Marko Valentinčič

Planinsko društvo Valentin Stanič bo prihodnje leto slavilo petindvajset let delovanja. Člani društva se najbolj posvečamo organiziranju planinskih izletov in pohodov, urejanju kočice Pod Ježo, markiranju planinskih poti na območju društva in preko mladinske sekcije ohranjamo vez s šolsko mladino.

Jubilejnega desetega pohoda po stopinjah Valentina Staniča na Watzmann se je kljub deževnemu vremenu udeležilo več kot dvesto

Foto: Marjan Nanut

pohodnikov, nekateri so prišli tudi iz Maribora in Celja. Dvema planincema je predsednik društva Metod Tušar podelil priznanje za desetkratno udeležbo. Tradicionalni dvodnevni izlet na Watzmann, ki ga je pred več kot dvesto leti sam svojil Valentin Stanič, smo letošnjega julija povezali s podelitvijo nagrade Valentin Stanič. Vsako leto jo namreč podelimo

V letošnjih izletih, ki so pritegnili številne zadovoljne planince, smo se povzpeli na Lašček, dvakrat na Čaven, Porezen, Malo goro, Golobar, Ježo, Planino Sleme, Snežnik, Monte Cristallo in se podali po Slomškovi poti na Štajerskem. Bolj izkušeni so še osvojili Prisojnik in Triglav.

ljuje muenchenska sekcija nemške planinske zveze. Posebna komisija izbere zaslužnega Bavarca, ki se je v preteklem letu izkazal z nesebičnim dejanjem v prid sočloveku ali naravi.

V Muenchnu je župan Miran Ipavec s pevci zborra Kazimir Nanut, ki ga vodi Aleš Rupnik, uspešno predstavil gospodarstvo in turizem občine, nato pa v Berchtesgadnu pozdravil petdeset planincev, ki so se povzpeli na Watzmann. V Muenchnu so bili razstavljeni bio kmetijski pridelki in medeni izdelki, ki so bavarske prijatelje vzpodbudili, da so septembra obiskali Kanal in stkali vezi gospodarskega sodelovanja.

Člani planinskega društva skrbno urejujejo bodočo kočico Pod Ježo. Že leta 1996 je društvo v najem vzelo stavbo Vogrinki na kanalskem Kolovratu in ga postopno urejevalo. Tudi z delom marljivih članov smo prenovili sanitarije. Z dotacijo občine Kanal bomo letos zamenjali dotrajana lesena okna s plastičnimi PVC okni in uredili večji družabni prostor. Vsa dela spremlja gradbeni odbor pod vodstvom Stojana Bizjaka. Bodoča planinska kočica ima izvrstno lokacijo ob višinski povezovalni delno makadamski cesti, ki prek

Planince je pred vzponom na Watzmann pozdravil tudi župan Miran Ipavec. Foto: Marko Valentinčič

Vabimo vse prijatelje narave, da se nam oktobra pridružijo na pohodu po Banjšicah, se novembra z nami odpravijo h Krnskim jezerom in po Vitovljski krožni poti ter decembra po Vertovčevi poti in se vzpenjo na Jelenk.

Kolovrata povezuje Brda na jugu in Livek na severu. Spomladi, poleti in jeseni uporabljajo to pot poleg planincev tudi številni kolesarji, motoristi in avtomobilisti. Ko bo kočica Pod Ježo zaživela, bi bilo potrebno zgraditi tudi primerno čistilno napravo. Planinsko društvo je ministrstvo za okolje in prostor že zaprosilo za dovoljenje.

Letošnje športno leto

>> Silvester Drekonja

Klubi, ki s svojimi ekipami sodelujejo v ligaških tekmovanjih in v ustreznih kategorijah dosegajo opazne rezultate, učinkovito predstavljajo našo občino v širšem slovenskem prostoru.

Najuspešnejši je **odbojarski klub Kanal**, ki ima kar sedem ekip - od najnižje osnovnošolske do prve članske. Seveda je najbolj na očeh prva ekipa, ki je v pretekli sezoni osvojila 1. mesto v pokalnem tekmovanju. Za novo sezono se je dodatno okrepila in želi osvojiti naslov državnih prvakov.

Balinarji zaključujejo ligaško tekmovanje. **Balinarski klub Deskle**, ki združuje čez šestdeset članov, nastopa s svojo ekipo v 2. območni ligi, kjer je štiri kola pred koncem na 2. mestu in se ji obeta napredovanje v višjo ligo. **Balinarski klub Kanal** je po številu članov približno enako močan, tekmuje pa z žensko in moško ekipo. Medtem ko ženska ekipa igra predvsem na turnirjih, se moška ekipa uspešno dokazuje v 1. območni ligi, kjer si je že priborila kvalifikacije za 2. državno ligo.

Teniški klub Deskle je uspešnejši v mlajših kategorijah. Poleti je že tretjič zapored organiziral tečaj za šolarje, v septembru pa so organizirali turnir dvojic. Člana kluba Ambrož K. in Matic B. v kategoriji do 12 let sta na državnem ekipnem tekmovanju zastopala barve Primorske in z ekipo osvojila 2. mesto.

Košarkarski klub Salonit Anhovo trenutno nima članske ekipe, so pa uspešne ekipe v osnovnošolskih kategorijah. Kadetsko-mladinska ekipa in članska ekipa nastopata v medobčinski ligi severne Primorske.

Med skupinami in posamezniki, ki niso organizirani v klubih znotraj občine, velja omeniti **jadralne padalce**. Desetčlanska ekipa je včlanjena v ajdovski klub Kovk, na domačem terenu pa pripravijo enkrat letno tekmovanje na piko.

Aktivna je tudi skupina **alpinistov**, med katerimi je pet registriranih pri komisiji za alpinizem. V tem letu so opravili nekaj pomembnih vzponov v tujini, zimsko prvenstveno smer v jugovzhodni steni Rjavine in še nekaj težjih smeri v domačih gorah. Pri posameznikih izstopata šahistka **Jana Krivec** in zmajar **Alan Sattler**. Oba sta v državnem vrhu.

Prerez tekmovalnega športa dokazuje, da je na tem področju naša občina zares bogata. To nas zavezuje, da uspešne ekipe in posameznike podrobneje predstavimo v naslednjih številkah.

Sprejem športnikov - Sredi avgusta smo na novo osvetljenem trgu pred občinsko stavbo v Kanalu pozdravili športnico in športnike, ki so ponesli svoje ime in ime občine preko njenih meja. Z osvojenimi naslovi so svoje športne kariere obogatili državna prvakinja v šahu Jana Krivec, državna prvaka in deveta na svetu v odbojki na mivki do 21. let Gregor Sirk in Damir Šabec, in nosilec bronaste medalje z evropskih mladinskih olimpijskih iger v odbojki Matej Vidič. Športnico in športnike je sprejel tudi župan Miran Ipavec, jim za doseženo čestital in se pozanimal o nadaljnjih načrtih njihove športne poti. V občinski dvorani so od leve proti desni zbrani Lora Zimic Mugerli, Jana Krivec in župan Miran Ipavec v prvi vrsti, v drugi pa so Gregor Sirk, Matej Vidič, Damir Šabec, podžupan Jožef Kralj in tajnik Tadej Mori. Foto: Občina Kanal ob Soči

Taborniki se imamo super

>> starešina Božo Lovišček

Hitro mineva čas od takrat, ko smo taborniki roda Odporne želve Anhovo ustanovili prvi odred. Kmalu bomo dopolnili 40 jeseni in veseli smo, da smo spet v naše vrste pritegnili mlade. Z njimi ustvarjamo podobo pravega tabornika, ki bo vse, kar se je naučil, pokazal drugim. To je taborništvo - druženje - učenje - zabava, skozi igro in vajo do novega spoznanja.

Taborniki Roža imamo letoletni načrt, ki v sodelovanju z Zvezo tabornikov Slovenije skušamo pritegniti in navdušiti otroke za taborništvo. Pomembna naloga v zimskem času je zimovanje. Tabornik mora znati pripraviti ležišče za prenočitev v naravi ne glede

Vsak trenutek, ko se sprostiš in pomisliš na naravo ali si v njej, ogleduješ okolico, v kateri stojiš, te spominja na taborništvo. To je druženje z naravo, da spoznaš njene dobre strani in da se o tem kaj dobrega naučiš.

na vremenske pogoje, poiskati vodo in hrano za preživetje. Prvo letošnje štiridnevno zimovanje smo v rodu pripravili v lovski koči na Širokem pod hribom Čukla (770 m) v Tolmin-

skem lomu, ki se ga je udeležilo 12 tabornikov na štiri dnevno zimovanje. Odšli smo na nočni pohod, na katerem smo se orientirali po zvezdah. Postavili smo signalni stolp, ki je za lep spomin ostal turistični kmetiji na Širokem. Izdelali smo bivake iz smrekovih vej, šotork, bivaka iz snega in iglu. Zimovanje smo zaključili s taborniško poroko in se srečno vrnili domov. »To je bilo res ful dobro,« so vzklikali taborniki, »samo preveč smo hodili!«

Za starejše tabornike in simpatizerje našega društva smo organizirali valentinovo v šotoru ob Soči, ki se ga je udeležilo okrog 150 povabljenih. Taborniki Roža imamo prostor v zgornjih Desklah, ki ga uporabljamo za vzgojo in izobraževanje mladih, pa tudi za skupne prireditve v kraju. Vsakoletni zaključek sezone imamo ob kostanjem pikniku. S sodelovanjem tabornikov pa smo pripravili tudi srečanje vrtec vrtec - Kanal - Deskle.

Naše misli ne mirujejo, hočemo priti do novih ustvarjalnih idej in razmišljanj. Tako smo julija za vse organizirali štiri dnevni tabor v kampu Lazar pri Kobaridu. Udeležilo se ga je 26 učencev. Ob prihodu smo postavili šotore, se namestili, izdelali smo taborniški vhod v tabor in pripravili taborni ogenj, ki je simbol taborjenja. Orientacijski pohod, predavanje o življenju v naravi, postavljanje taborniških ognjev in igre so nam krajšali čas ob kislem vremenu. Spomin na poučne slabe in dobre, lepe in grde stvari ne zbledi, ostanejo le prijatelji in dobre reči.

Taborniki Roža imamo pester program, zato upamo, da nam bodo učenci prisluhnili in se nam pridružili, ker le tako bomo močnejši in številčnejši. Potrebujemo nove ideje in spoznanja, skupaj jih bomo uresničili. Taborniki Z D R A V O.

Pripravljanje tabornega ognja.
Foto: Rod Odporne želve

Šport za vse

>> Severin Drekonja

V občini je kar nekaj športnih društev in objektov, v katerih potekajo bolj ali manj redno športne aktivnosti, v načrtih pa sta še dva športna parka, ki bosta dodatno popestrila ponudbo.

Utrinek z odbojke na mivki v Morskem.
Foto: Franc Valentinčič

Športno kulturno turistično društvo Levpa uporablja letos dograjeni športni park za športne in druge prireditve. Ob otvoritvi so

pripravili turnir v malem nogometu in nato v avgustu uspešno spravili pod streho Snežnico z mušjimi dirkami.

Športno društvo Morsko dobro skrbi, da je njihovo igrišče z večnamenskim objektom živo. Med športnimi dejavnostmi društva velja omeniti majski turnir v namiznem tenisu, v juniju sta se odvijala turnirja v košarki (trojke) in tenisu (naključni pari), najodmevnejši pa je avgustovski turnir v odbojki na mivki.

Kanalci lahko potrebe po športni aktivnosti zadovoljujejo v okviru Športnega društva Soča, ki združuje več sekcij: odbojgarsko, nogometno, teniško in šahovsko. Najbolj aktivna je odbojgarska sekcija z žensko in moško veteransko ekipo. Obe vadita enkrat tedensko in letno tekmujeta na štirih ali petih turnirjih. Redno tedensko vadbo imajo tudi nogometarji in šahisti, medtem ko je teniška sekcija aktivnejša v poletni sezoni, ki se na igrišču v Ajbi običajno začne in konča s turnirjem. V letošnjem letu je bilo Športno društvo Soča organizator prvih Športnih iger krajevnih skupnosti (ŠIKS), na katerih se je pomerilo osem krajevnih skupnosti v osmih disciplinah. Potekale so v olimpijskem duhu »Važno je sodelovati«, zato na tem mestu nič o posameznih zmagovalcih. Za zaključek srečanja je vsaka krajevna skupnost pripravila še kratko točko iz kulturno-zabavnega programa. Številna

udeležba je najlepše priznanje ideji in lahko samo upamo, da se bodo igre razvile v tradicionalno druženje krajanov naših krajevnih skupnosti.

Poleg tega so v občini na voljo tudi **pokriti športni objekti**, ki postanejo aktualni zlasti v hladnejših mesecih. To so: športna dvorana v Kanalu, telovadnici ob osnovnih šolah Deskle in Kanal ter pokrito balinišče v Kanalu. V popoldanskem času so odprti za klube in rekreativce. Načeloma so rekreativne aktivnosti namenjene vsem. Vsak si lahko izbere najustreznejšo dejavnost med ponujenimi možnostmi. Našla bi se tudi še kakšna prosta urica za tiste, ki imajo v mislih drugo, morda novo športno aktivnost, ki je še ni na urniku.

Urnik rekreativnih dejavnosti (možne so še manjše spremembe)			
dan	telovadnica OŠ Deskle	športna dvorana Kanal	telovadnica OŠ Kanal
ponedeljek		REKREACIJA (Salonit) 18.00 – 20.00 NOGOMET (Ročinj) 20.00 – 21.30	BADMINTON 18.00 – 20.00 NAM. TENIS 18.00 – 20.00
torek	MIKA (Zvone U.) 15.00 – 17.00 TELOVADBA (Makarovič) 17.00 – 18.00 TEL. ZA ŽENSKO (Magda) 18.00 – 20.00 REKREACIJA - M (Dušan) 20.00 – 21.00		REKREACIJA-KKM 18.00 – 20.00
sreda	KOŠARKA (Andra M.) 19.00 – 21.00		TERAP. GIMN. – Ž 18.00 – 20.00
četrtek	MIKA (Zvone U.) 15.00 – 17.00 REKREACIJA – Ž (Vlasta) 19.30 – 20.30	NOGOMET (Kanal) 20.00 – 21.30	TERAP. GIMN. – M 18.00 – 19.30
petek	BADMINTON (Andra M.) 19.30 – 21.00	ODBOJKA – ŽENSKO 20.00 – 21.30	REKREACIJA-KKM 16.30 – 18.00 REKREACIJA TD LIG 18.00 – 20.00
sobota nedelja	POKRITO BALINIŠČE (za vse – po dogovoru)		

V razpredelnici niso vpisani klubski treningi.

Spomeniki v Avčah iz prve svetovne vojne

>>Ernesta Drole, ZVKD, OE Nova Gorica

Čeprav spomeniška služba dela varuje nepremično dediščino, ki je najtesneje povezana z zgodovino in preteklostjo nekega območja in naroda, pa se je zgodovinska stroka na Slovenskem zelo pozno vključila v njeno delo. Običajno se zgodovinska stroka opira na pisne vire in ne toliko na nepremično kulturno dediščino. Nepremični kulturni spomeniki so nedvomno posebna vrsta zgodovinskih virov, ki dopolnjujejo interpretacijo zgodovinskega dogajanja.

Skupina zgodovinskih spomenikov je silno raznolika zmes preostankov iz preteklosti. Velikokrat so ti spomeniki na zunaj manj opazni, saj njihove spomeniške lastnosti določajo zgodovinska pričevalnost in zgodovinska dogajanja, ne pa samo njihove

Spomenik na nekdanjem italijanskem pokopališču iz 1. sv. vojne. Foto: ZVKD, OE Nova Gorica

materialne lastnosti. V to skupino sodijo tudi ostanki vojn na Slovenskem ozemlju. Najvidneši pečat je pustila soška fronta z vojaškimi pokopališči, spominskimi obeležji, utrdkami in jarki. Človekava neizmerna želja po življenju in ohranitvi, je tudi v tako neprijaznem času poskusila umetniško ustvarjati in vsaj za trenutek pregnati »temo« nad dolino.

V Avčah je na nekdanjem italijanskem vojaškem pokopališču ostal centralni spomenik. Padlim sobojevnikom so tovariši postavili monumentalni spomenik. Velikanski bajonet je postal nemi simbol na njihovi večni poti. Italijanske oblasti so pred drugo svetovno vojno grobove prekopale, spomenik pa je ostal kot priča časa, v katerem je človek v ponorelih vojnih razmerah s skrajnimi močmi želel ohraniti osebno dostojanstvo in spoštovanje do sočloveka.

Zbirajmo ljudsko izročilo

>> Darja Skrt, kustosinja Goriškega muzeja

[Slovensko ljudsko izročilo obsega tako gospodarstvo, stavbno dediščino, prehrano, noše, likovno umetnost kot tudi različne šege, navade, ljudsko zdravilstvo, verovanje in ustno izročilo.](#)

Seveda gredo najhitreje v pozabo tista znanja in vedenja, ki se ohranjajo le z ustnim izročilom in se iz roda v rod prenašajo kot reki, pregovori, bajke in pripovedke. Slednje lahko govorijo o vsakdanjem življenju, so povezane z zidavo cerkva, nastankom ali propadom gradu, pripovedujejo o gozdnih in vilinskih bitjih, Lintverju, škrtatih, čudežnih potokih in drugih nenavadnih dogodkih. Ker bi jih radi zapisali in tako ohranili, vabimo vse, ki pregovore, reke, bajke in pripovedke poznate iz pripovedovanja vaših starih staršev, da jih zapišete in jih pošljete na naslov **Glasiło Most, Trg svobode 23, 5213 Kanal ob Soči** ali na elektronski naslov **glasilo_most2003@yahoo.com**. Marsikateri bomo objavili v prihodnjih številkah glasila Most.

Dediščina naših prednikov

>>Ernesta Drole, ZVKD, OE Nova Gorica

Človek je vsestransko in ustvarjalno bitje. Ustvarja zgodovino, teži k napredku, njegovo delo identificira družbeno skupnost, v kateri deluje. Vedno znova poraja novo, spreminja, dograjuje, dodaja, a ne more brez pogleda nazaj, na svoje prednike in njihovo delo. Človeška družba se giblje med dvema bregovoma: med svojo trenutno ustvarjalnostjo in željo po vedno novem ter med svojo ujetostjo v preteklost in ustvarjalnost svojih prednikov in njihovim delom, ki skupnost identificira in ji daje vrednost.

Delo prednikov tako postane vrednota, ki daje odgovore, potrjuje skupnost in ji daje moč ter jo navdihuje v nadaljnjem raz-

Cerkev Marijino Celje na Ligu je lep primer umetnostnozgodovinske nepremične kulturne dediščine. Foto: Martin Velušček

Nepremično kulturno dediščino predstavljajo arheološka najdišča, naselbinska območja, zlasti stara mestna in vaška jedra, oblikovana narava in kulturna krajina, stavbe umetnostne, zgodovinske ali tehnične pričevalnosti, stavbe pomembnih oseb in dogodkov naše politične, gospodarske in kulturne zgodovine.

voju. Človek se kot ujetnik giblje med svojo lastno ustvarjalnostjo in željo po novem ter odvisnostjo od svojih prednikov, ki mu dajajo notranjo trdnost in vedenje o tem od kod prihaja. Sam si določa pot, po kateri bo šel, ne more pa si določiti poti, od koder je prišel. To so mu že določili njegovi predniki. Ta mu govori, kdo je in kaj je. S tem zavedanjem je družba začela vrednotiti delo svojih prednikov, ga spoštovati in ga varovati.

Ko dediščina predstavlja kakovosten dosežek ustvarjalnosti in doseže posamezno stopnjo kulturnega in civilizacijskega razvoja, lahko dobi *status kulturnega spomenika*. Če predstavlja vrhunski dosežek ustvarjalnosti, ključno ali redko ohranjeno dokazilo določenega obdobja zgodovinske preteklosti, lahko zaradi svojega posebnega ali izjemnega pomena dobi *status spomenika državnega pomena*. Dediščina, katere značilnosti so po strokovnih merilih posebnega pomena za ožje oziroma za širše lokalno območje, lahko dobi *status spomenika*

lokalnega pomena.

Slovenska spomeniškovarstvena stroka ločuje posamezne varstvene skupine spomenikov. Med *nepremično dediščino* uvrščamo arheološki, zgodovinski, umetnostnozgodovinski oziroma umetnostni in arhitekturni spomeniki, naselbinski, etnološki in tehniški spomeniki, spomeniki oblikovane narave in kulturna krajina.

»Nikoli ne stopiš dvakrat v isto reko«

>>Miran Pregelj

»Nikoli ne stopiš dvakrat v isto reko.« je umetnik in pedagog Štefan Mauri skušal prikazati enkratnost življenja. Kajti tako kot reka odteče, tako je tudi življenje neponovljivo. In kdo bi se tega bolje zavedal kot senzibilni umetnik, rojen v vasici Avče, ujeti med hribi in reko Sočo.

Njegovi začetki študija presenetljivo niso bili na akademiji za glasbo, marveč na strojni fakulteti v Reki, ob kateri je sočasno uspešno končal nižjo in srednjo glasbeno šolo. Nato je vpisal študij tudi na glasbeni akademiji v Ljubljani. Ko smo ga vprašali, zakaj se je določil za tako različna študija, je odgovoril: »Vsako pridobljeno znanje je pomembno, saj ti lahko ekzaktna znanost odpira še en, nov vidik

na umetnost. Sicer pa matematične in fizikalne zakonitosti lahko odkrivamo tudi v tonih.« Po končani prvi stopnji na strojni fakulteti, je približno sočasno diplomiral tudi na akademiji za glasbo z diplomom iz kompozicije pri prof. Lucijanu M. Škerjancu.

Z zborovskim petjem se je Mauri srečal že zelo zgodaj v cerkvenem pevskem zboru v Avčah, nato ga je pot vodila od mešanega pevskega zbora v Anhovem do Madrigalistov in do zbora slovenske filharmonije v Ljubljani. Zborovsko petje je gojil tudi kot zborovodja številnih zborov. Vodil je oktet na tehnični srednji šoli v Ljubljani, mešani pevski zbor Salonit Anhovo, moški pevski zbor Valentin Stanič, mešani komorni pevski zbor Nova Gorica, s katerim se je udeleževal tudi številnih revij in požel veliko uspehov tako na domačih tleh kot tudi v tujini.

Tudi kot skladatelj je ostal zvest vokalni glasbi, poleg nje je pisal tudi glasbo za vokal in instrument. V zadnjem času so njegove partiture posvečene predvsem instrumentalni glasbi. Izdal je 15 partitur samospelov, kantate, razne zbirke za moške, ženske in mešane zборе. Napisal je kar nekaj maš, ena izmed najboljšežnejših pa je posvečena Kristusu

Odrešeniku v Novi Gorici, ki je prva slovenska koncertna maša in je posneta tudi na zgoščenki. V kantate in samospelave je vključeval verze Alojza Gradnika, Srečka Kosovela in Ljubke Šorli. Ena zadnjih skladb, ki jo je napisal, so Lintverjeve vragolije, in se navezuje na zgodbo o Lintverju, ki se je ohranila v ustnem izročilu.

Njegove zbirke samospelov *Padajoče zvezde* je ocenila komisija za presojo partitur pri Društvu skladateljev in menila, da je pri viden avtorjev izreden smisel za oblikovanje vokalne linije, poznavanje glasovnega izraza in da klavirska spremljava v celoti podpira in sooblikuje glasbeno linijo in vsebino teksta.

Skladateljev navdih vsekakor prihaja iz okolja, v katerem živi in dela. Komponira na osnovi tem in zgodb, daje pa poudarek na obliko in izraz. Blizu so mu poeti Srečko Kosovel, Alojz Gradnik in Ljubka Šorli. Marsikatera ideja pa se umetniku porodi ali izoblikuje v sakralnem okolju, saj je temu

Domačini znajo povedati različne zgodbe o Lintverju, ki se je zmuznil v hišo in so popadali korci s strehe, iz hleva pa so ga pregnali s sežiganjem starih krp. To nagajanje Lintverja je Mauri uporabil v triu Lintverjeve vragolije.

prostoru zvest in mu je namenil kar nekaj del. Nedvomno je skladatelj Štefan Mauri eden izmed pomembnih ustvarjalcev kulturne in moralne sredine tega okolja in časa, saj v sebi združuje vrsto znanj in modrosti, pa naj bo ta zapisana v Svetem pismu, ali v Pitagorovem izreku. Še najbližji jezik pa je umetniku notni zapis, v katerem njemu in ubranemu poslušalcu lahko pričara vso lepoto in trpljenje, vso ubranost in marsikateri konflikt, skratka celotno življenje.

Levpa

>> Anka Jug

Vas Levpa je središče krajevne skupnosti, ki obsega 21 zaselkov. Danes v teh zaselkih živi 338 prebivalcev. Aktivni del prebivalstva si svoj kruh služi v Kanalu, Anhovem in okolici Nove Gorice. Posodobitev infrastrukture je vplivala na to, da se je zmanjšalo odseljevanje, še posebej v 80-ih letih. Mnogi, ki so se v preteklih letih odselili pa se vračajo v rodne kraje, kjer obnavljajo stare domačije.

V preteklosti je bila glavna gospodarska panoga kmetijstvo, danes pa se v Levpi s kmetijstvom ukvarja le še peščica ljudi. Znana je na primer ekološka kmetija Skrt, ostali so zaposleni v industriji ali pa opravljajo obrtno dejavnost. Posledica razvoja gospodarstva je tudi spremenjen način življenja, ki prinaša odtujenost, kakršno je bilo najprej zaznati v večjih urbanih naseljih. Spreminjajo se šege, navade in vsakodnevne potrebe ljudi, zato je krajevna skupnost s pomočjo donacije občine Kanal ob Soči obnovila in razširila staro mrliško vežico na pokopališču. Krajevna skupnost si tudi prizadeva, da bi staro *pajštvo* – sušilnico

za sadje in druge pridelke – obnovili, posodobili in v njej uredili večnamensko dvorano.

Kljub sodobnemu načinu življenja, pa je v ljudeh ostal duh pripadnosti domačemu kraju, kar so pokazali z množično včlanitvijo v športno kulturno turistično društvo Levpa, ki ima svojo spletno stran www.drustvo-levpa.si. Društvo je bilo uradno registrirano lani avgusta, že pred uradno registracijo pa so pričeli graditi športni park, ki so ga otvorili v začetku letošnjega julija.

Člani društva aktivno sodelujejo pri organizaciji družabnih in športnih prireditev. Organizirali so dva turnirja v malem nogo-

metu, pohod z imenom *Kje so tiste stezice* ob prazniku krajevne skupnosti in nekoč že tradicionalne *mušje dirke* ob prazniku Marije Snežne. V okviru društva je zelo dejaven aktiv podeželskih žena, ki ob prireditvah pripravi razstavo domačega peciva. Letos bodo člani društva organizirali še dva izleta na Kornate in na Višarje ter pripravili gledališki večer, kjer je s komedijo Dohodnina nastopila gledališka skupina Kontrada iz Kanala. Kljub temu, da je bilo že veliko narejenega, pa načrtov za prihodnost ne manjka. Želja članov je, da bi aktivno zaživele sekcije znotraj društva in da bi se še tesneje povezali s krajevno skupnostjo.

Foto: Vanda Colja

Za smeh

Abstinent

Miro je vsak dan vstopil v gostilno in naročil pet kozarčkov vodke naenkrat. Med vojno so se prijatelji dogovorili, da bodo preživeli pili tudi za umrle. In tako je vsak dan izpraznil pet kozarčkov vodke. Nekega dne pa je vstopil v gostilno in naročil:

»Štiri kozarčke vodke!«

»Zakaj pa danes samo štiri?« se je začudil natak.

»Vodka je za moje umrle prijatelje, jaz pa sem postal abstinent!«

Bujenje

»Pri nas vas bo vsako jutro zbudil petelin!« je dejal gospodar na kmečkem turizmu meščanu, ki je pravkar prišel na desetdnevne počitnice.

»Navijte ga za ob pol devetih!«

Gasilec

Ko je možakar iz lokala zagledal, da po cesti drivijo gasilni avtomobili, je vstal in poklical natak:

»Tako plačam! Požar je in moram iti!«

»Vi ste torej gasilec!« je ugotovil natak.

»Ne, gasilec je mož od moje ljubice!«

Kriva je pijača

Pacient pride k zdravniku. Ta ga preiskuje do onemoglosti, na koncu pa zdravnik reče:

»Ne morem in ne morem ugotoviti, kaj vam je, ampak mislim, da je kriva pijača.«

Pacient mu odgovori:

»Nič hudega, doktor, bom pa prišel, ko boste trezni ...«

Hrana

Mlad zaljubljen par v restavraciji.

»Tako si sladka, da bi te kar pojedel!« je rekel mladenič.

»Tudi ti si sladek in tudi jaz bi te lahko kar pojedla!« je rekla ona.

»Bosta po vrhu še kaj spila?« ju je vprašal natak.

Menjava službe

Razgovor v zavodu za zaposlovanje:

»Kolikokrat ste letos že zamenjali službo?«

»Petkrat.«

»Ste delali kot priložnostni delavec?«

»Ne, kot nogometni trener.«

Spalna vreča

Trgovski potnik sprašuje gospodinjjo:

»Bi morda kupili spalno vrečo?«

»Ne hvala, jo že imam. Pred desetimi leti sem se z njo poročila.«

Babica

Babica je imela tri vnuke, ki je niso imeli preveč radi. Zato se je babica odločila narediti preizkus, da bi ugotovila, koliko jim res pomeni. Sklenila se je vreči v reko in tisti, ki bi jo rešil, jo ima rad.

Nekega dne se tako s prvim vnukom spreha ob reki in kar naenkrat 'pade' v reko. Vnuk jo reši in drugi dan je bil pred njegovo hišo parkiran mercedes, kuverta s 100.000 tolarji in v njej listek z zahvalo: »Hvala, ker si me rešil, tvoja babi.«

Enak sprehod je babica opravila z drugim vnukom, ki jo je tudi rešil. Dan potem je pred vnukovo hišo stal nov mercedes, kuverta s 100.000 tolarji in zahvalo: »Hvala, ker si me rešil, tvoja babi.«

Tako gre na sprehod še s tretjim, se vrže v

vodo, a tretji vnuk gre mirno naprej. Naslednji dan stoji pred vnukovo hišo mercedes, v njem kuverta s 100.000 tolarji in pripisanim sporočilom: »Hvala, ker si me rešil, tvoj dedi!«

Kmet

Indijec je prišel k odvetniku zaradi vložitve vloge za razvezo zakona.

»Zakaj se želite ločiti?« ga je ta vprašal.

»Jaz sem kmet. Če zasadam mango, potem tudi obiram mango, če zasejem riž, potem tudi žanjem riž!«

»No, človek, pridite že končno k bistvu!« je nestrpen odvetnik.

»No, ja, jaz sem zaplodil Indijčka in ne Kitajčka!«

V postelji

Objeta spokojno ležita v postelji, ko zvonijo mobilni. Ženska se oglasi, poslušata in nato reče: »Že v redu. Adijo.«

On: »Kdo je pa bil?«

Ona: »Samo moj mož. Pravi, da pri tebi igrata karte in da bo bolj pozen.«

Angelčki

»Mami a angelčki letijo?«

»Letijo, letijo. Zakaj sprašuješ?«

»Slišal sem, da je očka včeraj rekel naši hišni pomočnici, da je angelček. Kdaj pa bo letela?«

»Jutri zjutraj, ko pride k nam!«

Otroci in zdravniki

»Kaj se igrate, otroci?«

»Zdravnike.«

»Kaj pa dela Jožica na vrhu omare?«

»Poslali smo jo na zdravljenje v hribe ...«

Pobarvajmo skupaj

Pobarvanka otroka iz vrtca v Kanalu na zadnji strani je namenjena najmlajšim tako kot tudi simbolične nagrade, ki jih bomo razdelili tistim, ki nam bodo poslali najbolj izvirno pobarvano sliko. Sliko lahko pobarvate s suhimi, vodenimi ali tempera barvami, voščenkami ali kredami in nam jo skupaj z vašim imenom, priimkom in naslovom pošljete na naslov Glasila Most, Trg svobode 23, 5213 Kanal ob Soči.

Glasilo Most
 Ime in sedež izdajatelja: Občina Kanal ob Soči,
 Trg svobode 23, 5213 Kanal
 Odgovorna oseba izdajatelja: Miran Ipavec
 Odgovorna urednica: Tina Pintar
 Člani uredniškega odbora: Vanda Colja, Severin
 Drekonja, Bojan Perše in Darja Skrt
 Naslov uredništva:
 GLASILO MOST
 Trg svobode 23
 5213 Kanal
 GSM odgovorne urednice: 051/33-44-82
 Elektronski naslov glasila:
 glasilo_most2003@yahoo.com
 Oblikovanje: IMC d.o.o.
 Tisk: Božnar in partner d. o. o., vizija tiska
 Število izvodov je 2.500 in ga prejmejo vsa
 gospodinjstva v občini Kanal ob Soči brez-
 plačno.
 Glasilo Most je vpisano v razvid medijev pri
 Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno
 številko 705.